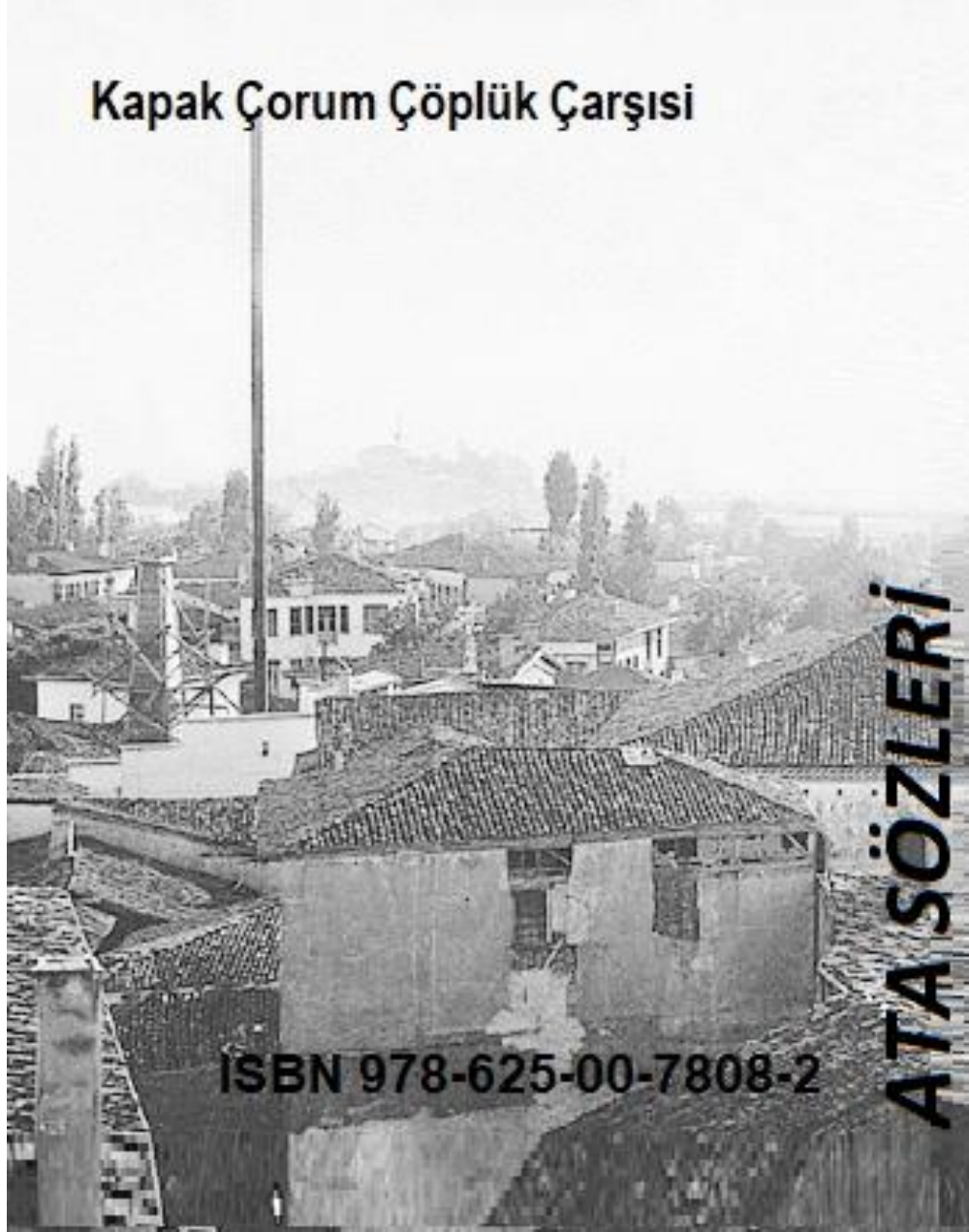

ATA SÖZLERİ

Mahmut Selim GÜRSEL

2001 ÇORUM

ATA SÖZLERİ

1

**İÇİNDEKİLERE GİTMEK İÇİN
TIKLAYINIZ**

[TAKDİM](#)

[A HARFİ](#)

[C HARFİ](#)

[D HARFİ](#)

[F HARFİ](#)

[H HARFİ](#)

[İ HARFİ](#)

[L HARFİ](#)

[N HARFİ](#)

[Ö HARFİ](#)

[R HARFİ](#)

[Ş HARFİ](#)

[U HARFİ](#)

[V HARFİ](#)

[Z HARFİ](#)

[BİYOĞRAFI](#)

[B HARFİ](#)

[Ç HARFİ](#)

[E HARFİ](#)

[G HARFİ](#)

[I HARFİ](#)

[K HARFİ](#)

[M HARFİ](#)

[O HARFİ](#)

[P HARFİ](#)

[S HARFİ](#)

[T HARFİ](#)

[Ü HARFİ](#)

[Y HARFİ](#)

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

TAKDİM

Bir kitabın doğması, o kitabı yazmaya kalkan kişinin amacına ve bilgi birikimine göre değerlendirilmesi uygun olarak görülmelidir.

Elinizde bulunan bu çalışmanın sizlere ulaşması için günlerini veren bu çabası için şükranlarımı sunarken, bu çalışmada da benim ufacık bir katkımın da bulunması beni bahtiyar etmiştir.

Bu çalışma ile sizlerde bazı bilgileri edinmiş ve faydalanmış olarak uzun yılların birikimlerinden aydınlanacağınızı göreceksiniz.

Bilgi; yazılmadıkça kaybolmaya açık birikimlerdir. Her insan bir kitaptır; onu okumamız gereklidir.

Tanımadığımız ve anlamadığımız kişiler hakkında nasıl kararlar veremezsek; bir çalışmayı da incelemeden, okumadan karar veremeyiz.

Mahmut Selim GÜRSEL

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Mahmut Selim GÜRSEL

1947 tarihinde babamın subay olarak bulunduğu Erzurum'da bir at arabasında doğum evine giderken doğmuşum. Babam Eminsü Ali Rıza Gürsel, annem ise Fahriye hanımefendi idi.

İlkokula İskenderun'da başladım. Ankara' da bitirdim. Ankara Yenimahalle Ortaokulunun birinci sömestrinde babamın emekli olmasından dolayı 1960-1961 öğretim yılında Çorum'a gelince Atatürk Ortaokuluna devam ettim. Babamın "oku da oğlum ceketimi satar seni okuturum" diyerek bana yaptığı nasihatleri ters tepki yaptı, okumuyorum! Diyerek okulu birinci sınıfta bıraktım. Marangoz çırağı olarak Azmi Başar ustanın yanına girdim. Askere gidene kadar ustanın yanında çalıştım. 1967 tarihin de askerlik dönüşü, Ankara Emniyet Müdürlüğüne teknisyen olarak göreve başladım. Ortaokulu dışarıdan 2 yılda bitirdim 1972 tarihinde polis memuru olarak Ankara'da çeşitli şubeler ve karakollarda çalıştım. 16 Eylül 1973 tarihinde Selma (Kurşuncu) Hanımefendi ile evlendim.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

1978 yılında ayında naklen Çorum İl Halk Kütüphanesine Memur olarak geçtim. Dışarıdan Çorum Ticaret Lisesini iki yılda bitirdim. Kendi kendime Osmanlıca'yı öğrenmeye uğraştım, Hat sanatı ile biraz ilgilendim 150 ye yakın Serlevham var, Çorum Güzel Sanatlar Galerisinde ve Kütüphane salonlarında bu levhaları sergiledim. 3. 8. 1988 tarihinde İl Halk Kütüphanesi Müdür yardımcılığına atandım.

1990 tarihinde kütüphanelerdeki kitapların tasnifi ile ilgili 10 yıllık bir araştırmamı "Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey)" kitap haline getirip Kültür Bakanlığına sundum. Kitabımdan Türkiye'deki bütün kütüphanelere dağıtılmak üzere 1000 adet satın aldılar.

1993 yılında Türkiye'deki bütün kütüphanelerde bulunan "El Yazması" kitapların Ankara Milli Kütüphanesine toplanma kararı veren Kültür Bakanlığına karşı Çorumlu hemşerilerimi haberdar ettim, mahalli radyodan ve gazeteler ile parti il Başkanlarını ile Millet Vekilimiz Rahmetli Adnan Türkoğlu ve Belediye Başkanımız Rahmetli Turan Kılıçcıolu'nun destekleri ile el yazma kitaplarımızın Çorum' da kalmasını sağladım!

Açık öğretim için üniversite sınavlarına girip kazandım. İkinci sınıfta iken 25 Nisan 1994 tarihinde Tatvan Bitlis'e Müdür olarak tayinim çıktı, tayin edildiğim yere gitmeyerek emekliliğimi istedim.

İlkokul sıralarında okuyarak pilot olmanın düşlerini kurardım. Bu hayalim gerçekleşmedi. Şu anda Emekli Memurum.

Marangozluk, oymacılık, Polis Memurluğu, Memurluk ve idarecilik yaptım. Her çalıştığım meslekte çeşitli önemli olaylar oldu ise de son çalıştığım kurumda bence en önemli bir hatıramı anlatmak istiyorum: Kütüphanedeki çalışmalarım ve " El Yazması Kitaplar"ın Çorum'da kalması için verdiğim çabalar neticesinde Bitlis Tatvan'a tayin edilme olayım beni çok yıktı. Fakat bu üzüntümün boş olduğunu zamanla gördüm. Rabbimin izni ile Hacca gitmek nasip oldu, kitaplar yayımladım ve İki adet derginin çıkmasına vesile oldum. Mesleklerin insanlara sağladığı maddi avantaj olarak, evinizi geçindirecek, namerde muhtaç etmeyecek avantajından başka, manevi olarak; sizin yaptığınız işlerle ilgili karşılaştığınız problemleri değerlendirirseniz avantajların neler olabileceğini hayat okulundan öğrenmiş oldum.

Yazı yazmaya beni kimse teşvik etmedi Kütüphane için hazırladığım kitap beni yazmaya teşvik etti. Yazılarım mahalli basında yayımlandı. Yazılarımdan dolayı bir ödül almadım; fakat kitapları ve bu dergi benim için en büyük ödüdür.

İdealim: Çorum'a tam teşekküllü bilgisayar ortamında bir kütüphane kazandırmaktır. Bu idealim yüzünden tayinim çıktı. Yayımlanmış dört çalışmam bulunmaktadır. Bunlar:

" Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey) ",

"Çorum'da Yatan Meşhur Yatırlar",

"Çorum 97" ve

"Çorumlu 2000 Aylık Kültür Sanat Tarih ve Edebiyat Dergisi 63 sayı basıldı ve Bu sayfalardan 250bayıya kadar Internet'te yayınlandım. Halen dergilerin tamamı sitemde bulunmaktadır"

"Sarı Çiğdem Şiir Defteri 200 sayı"

"Çorum 2002"

"Menakıb-ı Koyun Baba 2004

Teskere-i Makamat Çorum'da Yatan Meşhur Yatırlar

"Hacım 2007" Şiir Kitabı

Onlarca çalışmam bulunmaktadır.

Bakanlığa sunulmuş; "Alfabetik Türk ve Yabancı Yazarlar Fihristi" ve "Ne Nerede Başlıklı Arama Fihristi" basım için hazır beklemektedir. Yazılarım daha çok araştırma dalı ile makale türüdür. Tiyatro çalışmalarım, şiir ve hikâye denemelerim bulunmaktadır.

Benim okuyucularıma diyeceklerim şudur ki. Doğru bildiğiniz konuları savunun. Bu savunmanız size belki tepkiler getirecektir. Bu tepkileri inceleyerek doğru olup olmadığını araştırın.

<https://gurselyayin.com>

corumlu2000@gmail.com

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

[TAKDİM](#)

[A HARFİ](#)

[C HARFİ](#)

[D HARFİ](#)

[F HARFİ](#)

[H HARFİ](#)

[İ HARFİ](#)

[L HARFİ](#)

[N HARFİ](#)

[Ö HARFİ](#)

[R HARFİ](#)

[Ş HARFİ](#)

[U HARFİ](#)

[V HARFİ](#)

[Z HARFİ](#)

[BİYOGRAFI](#)

[B HARFİ](#)

[Ç HARFİ](#)

[E HARFİ](#)

[G HARFİ](#)

[I HARFİ](#)

[K HARFİ](#)

[M HARFİ](#)

[O HARFİ](#)

[P HARFİ](#)

[S HARFİ](#)

[T HARFİ](#)

[Ü HARFİ](#)

[Y HARFİ](#)

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

A HARFİ

Aba vakti aba, yaba vakti yaba alan yanılmaz.
 Aba vakti yaba, yaba vakti aba.
 Abanın kadri yağmurda bilinir.
 Abdal abdalın ne umduğunu, ne bulduğunu ister.
 Abdal ata binince ağa oldum sanır
 Abdal düğünden, çocuk oyundan usanmaz.
 Abdala "kar yağıyor" demişler, "titremeye hazırım"
 demiş.
 Abdalın arkadaşlığı yol görününceye kadardır.
 Abdalın dostluğu köy görününceye kadar.
 Abdalın eşeği zonguldayınca, İnşallah koşacak demiş
 Abdalın karnı doyunca gözü pabucundadır.
 Abdalın yağı çok olursa gah borusuna çalar, gah
 gerisine.
 Abdessiz dedene namaz mı dayanır
 Abdestsiz sofuya namaz dayanmaz.
 Acar tazı çullu da belli olur, çulsuz da.
 Acele giden ecele gider.
 Acele ile menzil alınmaz.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Acele işe şeytan karışır.
 Acele yürüyen yolda kalır.
 Aceleci sinek süte düşer.
 Acemi katır kapı önünde yük indirir.
 Acemi marangozun talaşı tahtasından çok olur.
 Acemi nalbant gibi kâh nalına vurur, kâh mihına.
 Acemi nalbant, nal çakmayı eşeğinde beller.
 Acı acıyı bastırır, su sancıyı.
 Acı acıyı,su sancıyı keser.
 Acı patlıcanı kırağı çalmaz.
 Acı sovanı yiyen değil,doğrayan bilir.
 Acı söz insanı dininden çıkarır, tatlı söz yılanı deliğinden
 çıkarır.
 Acıkan doymam sanır.
 Acıkan doymam, susayan kanmam sanır.
 Acıkan ne olsa yer, acıyan ne olsa söyler.
 Acıkan yanağından, susayan dudağından belli olur.
 Acıklı başta akıl olmaz.
 Acıkmış kudurmuştan beterdir.
 Acındırırsan arsız, acıktırırsan hırsız olur.
 Acıyan çok, ama ekmek veren yok.
 Acıyan uyumuş, acıkan uyumamış.
 Aç aç ile yatınca arada dilenci doğar.
 Aç adama soğuk ok gibi işler.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Aç aman bilmez, çocuk zaman bilmez.
 Aç anansa da kaç.
 Aç aslandan tok domuz yeğdir.
 Aç at yol almaz, aç it av almaz.
 Aç ayı oynamaz
 Aç bırakma hırsız edersin, çok söyleme arsız edersin.
 Aç domuz darıdan çıkmaz.
 Aç doymam, tok acıkmam sanır.
 Aç elini kora sokar.
 Aç esner, aşık gerinir.
 Aç gezmekten tok ölmek yeğdir.
 Aç gezmektense tok ölmek yeğdir.
 Aç gözünü, açarlar gözünü.
 Aç ile dost olayım diyen peşin karnını doyursun.
 Aç ile eceli gelen sokranır.
 Aç ile eceli gelen söyleşir.
 Aç it fırın yıkar.
 Aç karın katık istemez.
 Aç kişinin havsalası dar olur.
 Aç koyma hırsız olur, çok söyleme yüz­süz olur, çok değme arsız olur.
 Aç koynunda azık durmaz.
 Aç köpek fırın deler.

Aç kurt aslana saldırır.
 Aç kurt yavrusunu yer.
 Aç ne yemez, tok ne demez.
 Aç ölmez, gözü kararır; susuz ölmez, benzi sararır.
 Aç tavuk kendini buğday ambarında sanır.
 Aç tavuk kendini ekin ambarında görür.
 Aç tavuk rüyasında kendini buğday ambarında görür.
 Aç tokun halinden anlamaz.
 Aç yar onda sarpın kurcalanmaz.
 Aç, yanından kaç.
 Aça dokuz yorgan örtmüşler, yine uyuyamamış.
 Aça kuru ekmek bal helvası gibi gelir.
 Açı çalıştırma; doku incitme.
 Açık ağız aç kalmaz.
 Açık kaba it değer.
 Açık yaraya kurt düşmez.
 Açık yaraya tuz basılmaz.
 Açık yerde tepecik kendini dağ sanır.
 Açılan solar, ağlayan güler.
 Açın gözü ekmek teknesinde olur.
 Açın imanı olmaz.
 Açın karnı doyar gözü doymaz.
 Açın koynunda çörek saklanmaz.
 Açın koynunda ekmek durmaz.

Açlığın ilacı ekmektir.
 Açlık ile tokluğun arası bir dilim ekmek.
 Açlık ile tokluğun arası yarım yufka.
 Açlıktan çıkmış gibi saldırma.
 Açlıktan karnı gurulduyor, daha kuyruğunu dik tutuyor.
 Açma sırrını dostuna, o da söyler dostuna.
 Açtığın kapıyı selamla aç, selamla kapın açılsın!
 Açtırma kutuyu, söyletme kötüyü.
 Ada bana, adayım sana.
 Adak ile mal tükenmez.
 Adam adama gerek olmasa her biri bir dağ başında olurdu.
 Adam adama gerek olur,.
 Adam adama lazım olur
 Adam adama yük değil, can gövdeye mülk değil.
 Adam adama yük olmaz.
 Adam adamdan korkmaz, utanır.
 Adam adamdır olmasa da pulu, eşek eşektir olsa da çulu.
 Adam adamı bir kere aldatır.
 Adam eşeğinden, kadın döşeğinden belli olur.
 Adam hacı mı olur varmakla Mekke'ye. Eşşek.derviş mi olur taş çekmekle tekkeye?
 Adam iş başında belli olur.
 Adam kıtlığında keçiye Abdurrahman Çelebi derler.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Adam olacak çocuk bokundan belli olur
 Adam olana bir söz yeter.
 Adam sandık eşeği, altına serdik döşeği.
 Adam sandım eşeği, alnıma çarptı daşşağı!
 Adam yanıla yanıla, pehlivan yenile yenile.
 Adam yenilmekle marifetli olur, yanılmakla alim.
 Adam yer üşür. Hayvan yer ısınır
 Adamak kolay, ödemek güçtür.
 Adamakla mal tükenmez.
 Adamın ahmağı malını över.
 Adamın iyisi alış verişte. Altunun iyisi mihenk taşında belli olur.
 Adamın iyisi alışverişte belli olur.
 Adamın iyisi iş başında belli olur.
 Adamın kötüsü olmaz, meğer züğürt ola.
 Adamın yere bakanından, suyun sessiz akanından kork.
 Adamın yiğitliği, dayısından belli olur!
 Adı çıkacağına canı çıksın.
 Adı çıktı dokuza, inmez sekize.
 Adım çıkmış dokuza, inmez sekize
 Adın ne demişler, balcıoğlu demiş. Sen baldan tatlısın demişler.
 Ağa borç eder, uşak harç.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Ağaca balta vurmuşlar sapı bedenimden demiş.
 Ağaca beşikten mezara kadar muhtacız.
 Ağaca çıkan keçinin dala bakan oğlağı olur.
 Ağaca çıkan keçinin dama çıkan oğlağı olur.
 Ağaca çıksa pabucu yerde kalmaz.
 Ağaca da çıksa pabucu yerde kalmaz.
 Ağaca dayanma çürür, insana güvenme ölür.
 Ağaca güvenme kurur, adama güvenme ölür.
 Ağacı kurt, insanı dert bitirir.
 Ağacı kurt, insanı dert yer.
 Ağacın iyisi özünden, Yiğidin iyisi sözünden olur.
 Ağacın kurdu içinde olur.
 Ağaç ağaç içinde büyür.
 Ağaç düşse de yakınına yaslanır.
 Ağaç ne kadar meyve verirse, dalı o kadar yere eğilir.
 Ağaç ne kadar uzarsa uzasın göğe değmez.
 Ağaç ne kadar uzasa göğe ermez.
 Ağaç ne kadar yüksek olsa da yaprakları yere düşer.
 Ağaç ucuna yel değer, güzel kişiye söz değer.
 Ağaç yaprağıyla gürler.
 Ağaç yaş iken eğilir.
 Ağaç, dalıyla gürler!
 Ağaç, meyvesi olunca başını aşağı salar.

Ağaçlı köyü su basmaz.
 Ağaçsız memleket duvaksız geline benzer.
 Ağaçtan maşa, aptaldan paşa olmaz.
 Ağalık vermekle, yiğitlik vurmakla.
 Ağanın alnı terlemezse ırgatın burnu kanamaz.
 Ağanın gözü ata tımardır.
 Ağanın gözü öküzü semiz eder.
 Ağanın gözü, yiğidin sözü.
 Ağaran baş, ağlayan göz gizlenmez.
 Ağılda oğlak doğsa ovada otu biter.
 Ağılda oğlak doğsa, dere boyunda otu biter.
 Ağır baş iyidir, yenlik olsa uçar.
 Ağır dur batman gel.
 Ağır git ki yol alasın.
 Ağır kazan geç kaynar.
 Ağır ol batman gel.
 Ağır ol da molla desinler.
 Ağır otur ki bey desinler.
 Ağır otur, batman götür.
 Ağır taş batman döver.
 Ağır taş yerinden oynamaz.
 Ağır yongayı yel kaldırmaz.
 Ağırılık altın kale, hafiflik başa bela.
 Ağız büzülür, göz süzülür, ille burun, ille burun.

Ağız yemeyince yüz utanmaz.
 Ağız yer yüz utanır.
 Ağızdan burun yakın, kardeşten karın.
 Ağlama ölü için, ağla deli için.
 Ağlamakla yar ele girmez.
 Ağlamayan çocuğa meme vermezler.
 Ağlarsa anam ağlar, başkası yalan ağlar.
 Ağlarsa anam ağlar, gerisi yalan ağlar.
 Ağlatan gülmez.
 Ağlayak da gözden mi olak?
 Ağlayanın malı gülene hayır etmez.
 Ağrılarda göz ağrısı, her kişinin öz ağrısı.
 Ağrımayan başına bez bağlama.
 Ağrısız baş mezarda gerek.
 Ağrısız baş mezarda olur.
 Ağustos ayında beyni kaynayanın, zemheride kazanı kaynar.
 Ağustosta beyni kaynayanın zemheride kazanı kaynar.
 Ağustosta beynin kaynasın, kışın da tencere kaynasın.
 Ağustosta gölge kovan, zemheride karnın ovar.
 Ağustosta yatanı zemheride bügelek tutar..
 Ağustos'tan sonra ekilen darıdan, bal vermeyen arıdan,
 sabah erkeğinden sonra kalkan karıdan hayır gelmez!

Ağustosun 15'inden sonra ere kaftan, ata çul.
 Ağustosun yarısı yaz, yarısı kıştır.
 Ağzı açık ayran delisi.
 Ağzı açık ayran delisi. Bir samanı eksik.
 Ağzı eğri, gözü şaşsı ensesinden belli olur.
 Ağzın karnından büyük olmasın.
 Ağzına bir zeytin verir, altına tulum tutar.
 Ağzına tat bulaşanın gözü pekmez tutumundadır.
 Ağzından bal akıyor.
 Ah alan onmaz.
 Ah alan unmaz, ah yerde kalmaz.
 Ahali isterse padişahı tahttan indirir.
 Ahlatın iyisini ayılar yer.
 Ahmağa yüz, abdala söz vermeye gelmez.
 Ahmak gelin yengeyi halayığı sanır.
 Ahmak misafir ev sahibini ağırlar.
 Ak akçe kara gün içindir.
 Ak curun akmazsa kara curun kol gibi.
 Ak göt geçit başında belli olur.
 Ak gün ağartır, kara gün karartır.
 Ak gün ağartır, kara gün karartır.
 Ak ile kara dere kenarında belli olur.
 Ak koyun ak bacağından, kara koyun kara bacağından asılır.

Ak koyun kara koyun geçit başında belli olur.
 Ak koyunu gören, içi dolu yağ sanır.
 Ak koyunu kara kuzusu da olur.
 Ak köpeğe koyun diye sarılma.
 Ak köpeğin pamuk pazarına zararı vardır.
 Ak şeker, kara şeker, bir damar soya çeker.
 Ak üzüm kara üzüme baka baka ağarır.
 Akacak kan damarda durmaz.
 Akan çay her zaman kütük getirmez.
 Akan su yosun tutmaz.
 Akan su, pis tutmaz.
 Akara kokara bakma, çuvala girene bak.
 Akarı, kokarını geçer derler!
 Akarsu çukurunu kendi kazar.
 Akarsu pislik tutmaz.
 Akarsuya inanma, eloğluna dayanma.
 Akça akça kazanır; fakir yol teper.
 Akça akıl öğretir, don yürüyüş.
 Akçanın iyisi kesede duran, bahçanın iyisi eve yakın olan.
 Akçe bulsam, çıkı yok.
 Akı karası geçitte belli olur.
 Akıl adama sermaye.

Akıl akıldan üstündür.
 Akıl akıldan, don yağı kuyruktan.
 Akıl için tarik birdir.
 Akıl kazanına şans kepçesi (kepçe-i ikbal) gerek.
 Akıl olmayınca ne yapsın sakal?.
 Akıl olmazsa başta; ne kuru biter ne yaşta.
 Akıl ortak ortak, mal ortağı kaypak.
 Akıl para ile satılmaz.
 Akıl yaşta değil baştadır.
 Akıl yiğide sermayedir.
 Akıl, akıldan üstündür.
 Akıllı olmayana neylesin sakal, kayıştı tarladan götürür çakal.
 Akılları pazara çıkarmışlar, herkes yine kendi aklını almış.
 Akıllı adam bildiğini söylemez; salak adam söylediğini bilmez.
 Akıllı adam kendi işini kendisi görendir.
 Akıllı bilgi bilir; kurnaz ortamı bilir.
 Akıllı bir kez aldanır.
 Akıllı deliye söyletirmiş!
 Akıllı düşman, akılsız dosttan hayırlıdır
 Akıllı düşmandan değil; salak dosttan kork.

Akıllı düşünene kadar, deli kızını everir!
 Akıllı düşünene kadar, deli oğlunu evermiş, torunu olmuş.
 Akıllı düşününceye kadar deli oğlunu everir.
 Akıllı görgüyü görgüsüzden öğrenir.
 Akıllı heran çalışır, salak gün gelir çalışır.
 Akıllı köprü arayınca dek deli suyu geçer.
 Akıllı oğlun var malı neylesin, akılsız oğlun var malı neylesin.
 Akıllı olan katar katar yer, akılsız olan satar satar yer.
 Akıllı olsa her sakallı kişi, sakallılara danışırlardı her işi.
 Akıllı sır saklar; aptal sır verir.
 Akıllı sohbetinden salak gülmesinden anlaşılır.
 Akıllı sözünü aptala söyler.
 Akıllı tez kocar.
 Akıllı, söylemeden düşünür, akılsız düşünmeden söyler.
 Akılsız başın cezasını ayaklar çeker.
 Akılsız başın derdini taban çeker.
 Akılsız iti yol kocatır.
 Akılsız kafanın, ayak çeker zahmetini...
 Akılsız kasabın gerisine kaçır masadı.
 Akılsız köpeği yol kocatır.
 Akılsızın şaşkını beyaz giyer kış günü.

Akıntıya kürek çekilmez.
 Akıntıya kürek çekme, kurak yere ekin ekme.
 Akla gelmeyen başa gelir.
 Akıllı olan işittiği her söze inanmaz.
 Aklına geleni işleme, her ağacı taşlama.
 Akmasa da damlar.
 Akrabanın akrabaya akrep etmez ettiğini.
 Akranıyla konuşmayanın sesi, semadan gelir.
 Aksak eşekle yüksek dağa çıkılmaz.
 Akşam gelen misafirin, yiyeceği bulgur sıkısı, yatacağı ahır sekisi.
 Akşama karşı gitme, tana karşı yatma.
 Akşamdan sonra gelene ya lepe, ya sopa!
 Akşamın hayrından sabahın şerri iyidir.
 Akşamın işine gündüz gülermiş...
 Aktan kara kalktı mı.
 Al elmaya taş atan çok olur.
 Al giyen aldanmaz.
 Al gömlek gizlenemez.
 Al gününde al; ver gününde ver.
 Al ile arslan tutulur, güç ile sıçan tutulmaz.
 Al kaşağıyı gir ahıra, yarası olan gocunur.
 Al malın iyisini, çekme kaygısını.
 Al sana bir kayan erene dayarsan daya.

Al yakışırken, el bakışırken.
 Ala bakan iki bakar.
 Ala keçi her vakit püsküllü oğlak doğurmaz.
 Alaca görmüş keklik gibi birbirine karışıyorlar
 Alacağım olsun da alakargada olsun.
 Alacağın bir iğne, çeliğin okkasını orantıya vurursun.
 Alacağını alamayan, vereceğini veremez!
 Alacakla verecek ödenmez.
 Alan ile satan güzel ile yatan bilir.
 Alçacık eşeğe herkes biner.
 Alçak at binmeye kolay, öksüz çocuk dövmeye kolay.
 Alçak tavuk kendini ferik gösterir.
 Alçak uçan yüce konar, yüce uçan alçak konar.
 Alçak yer yiğidi hor gösterir.
 Alçak yerde tepecik kendisini dağ sanır.
 Alçak yerde yatma sel alır, yüksek yere yatma yel alır.
 Aldım kızınızı, görmeyeyim yüzünüzü!
 Aldın döşü,gördün işi,oldun kişi.
 Aleme cellat lazım; senin olman ne lazım?.
 Alet işler el öğünür.
 Alet işler el övünür, talih işler kul övünür!
 Alıcın umucudur.

Alışkın olmayan götte don durmaz!
 Alışmadık gıç tumman tutmaz.
 Alışmadık götte don durmaz.
 Alışmış kudurmuştan beterdir.
 Alışmış kursak, bulamacını ister.
 Alışmış, kudurmuştan beterdir!.
 Ali Fakı'yı arayıp lafı üstüne taratma!
 Alim ile eyle ülfet, alırsın mertebe! Cahil ile etme
 sohbet, dönersin merkebe!.
 Alim unutmuş, kalem unutmamış.
 Alim unuttur, kalem unutmaz!
 Allah aptala eşeğini kaybettirir, sonra buldurup
 sevindirirmiş.
 Allah balmumu yakana balmumu, yağmumu yakana
 yağmumu verir.
 Allah bilir ama kul da sezer.
 Allah dağına göre kar verir.
 Allah doğrunun yardımcısıdır.
 Allah dokuzda verdiği sekizde almaz.
 Allah fukarayı sevindirmek isterse önce eşeğini yitirtir,
 sonra buldurur.
 Allah gümüş kapıyı kaparsa altın kapıyı açar.
 Allah isterse bir kulun işini, mermere geçirir dişini;
 istemezse işini, muhallebi yerken.

Allah kardeşi kardeş yaratmış, kesesini ayrı yaratmış.
 Allah kimsenin yolunu yolsuza düşürmesin.
 Allah kulundan geçmez.
 Allah kulunu kısmeti ile yaratır.
 Allah kulunun kalbine göre verir.
 Allah namerde muhtaç etmesin.
 Allah sağ eli sol ele muhtaç etmesin.
 Allah sevdiğine dert verir.
 Allah son gürlüğü versin.
 Allah şaşırttı mı, dayıya hala dedirtirmiş.
 Allah uçamayan kuşa alçacık dal verir.
 Allah var. Gam yok.
 Allah verince kimin oğlu, kimin kızı demez.
 Allah verirse el getirir, sel getirir, yel getirir.
 Allah yolu yolsuza düşürmesin
 Allah'ın onduramadığını kulu onduramaz.
 Allah'ın verdiği canı, sadece Allah alır!
 Allah'tan sağlık Devletten aylık.
 Allah'ın bildiği kuldan saklanamaz.
 Allah'ın ondurmadığını; Peygamber sopa ile kovar.
 Allah'tan umut kesilmez.
 Allı evlendi,güllü gelin oldu.
 Allı yelek, pullu yelek, canfes neye gerek?

Allı yelek, pullu yelek; gömlek yok canfes neye gerek?.
 Alma alı, sat yağız, bin doruya, besle kırır.
 Alma alı, satma kırır, ille doru, ille doru; yağızın da binde biri.
 Alma el kızının ahını, gökten indirir şahini.
 Alma mazlumun ahını çıkar aheste aheste.
 Alma mazlumun ahını gökten indirir şahını.
 Alma mazlumun ahını! Çıkar aheste aheste!
 Alma sarı, satma sarı, kapındaysa tutma sarı.
 Alma soysuzun kızını, sürer anası izini.
 Alma yetimin ahını! Çıkar aheste aheste.
 Almadan vermek Allah'a mahsustur.
 Almadan vermek, Allah'a mahsus.
 Almadığın hayvanı kuyruğundan tutma.
 Almak kolay ödemek zordur.
 Alna yazılan başa gelir.
 Alnını açık,yüzüm ak.
 Alt değirmen güçlü akar.
 Altı olur, yedi olur, hep Allah'ın dediği olur.
 Altın anahtar her kapıyı açar.
 Altın ateşte, insan mihnette belli olur.
 Altın eli bıçak kesmez.
 Altın eşik, ağaç eşige muhtaçtır.
 Altın eşik, gümüş eşige muhtaç olur.

Altın kepeğe muhtaç.
 Altın kılıç demir kapıyı açar.
 Altın leğenin kan kusana ne faydası var?.
 Altın pas tutmaz,.
 Altın tasın, kan kusana faydası olmaz!
 Altın yerde paslanmaz, taş yağmurdan ıslanmaz.
 Altın yere düşmekle pul olmaz.
 Altının değerini sarraf bilir.
 Altının kıymetini sarraf bilir.
 Altun adını pul etmez.
 Altun yere düşmekle pul olmaz.
 Aman diyene kılıç kalkmaz.
 Amca baba yarısı.
 Amcam dayım herkesten aldım payım.
 An beni bir kozla, o da çürük çıksın.
 An'da yanında bulunsun.
 Ana besler hurmayla, eloğlu karşılar yarmayla.
 Ana gezer, kız gezer, ala dana ev bozar.
 Ana gezer, kız gezer; bu çeyizi kim düzer?.
 Ana gibi yar Bağdat gibi diyar olmaz.
 Ana gibi yar olmaz Bağdat gibi diyar olmaz.
 Ana hakkı Tanrı hakkı.
 Ana ile kız, helva ile koz.

Ana kızına taht kurar, kız bahtı kocadan arar.
 Ana kızına taht kurmuş, baht kuramamış.
 Ana yılan, sözü yalan, karı çiçek, sözü gerçek.
 Ana, yürekten yana.
 Anaç tavuğun bastığı cücük, ölmezmiş.
 Anadan olur daya, hamurdan olur maya.
 Anahtar doğruyadır.
 Analı kuzu, kınalı kuzu.
 Analık usta, yumağı ufak yapar; çocuklar usta, ekmeği
 çifte kapar.
 Anam babam kesem!.. Elimi soksam soksam yesem.
 Anam babam kesem, elimi soksam yesem.
 Anamın adı! Ağzımın tadı (kızım)!
 Anamın öleceğini bilseydim kulağı dolu darıya satardım.
 Anan gibi saç büyüteceğine, baban gibi bıyık büyüt.
 Anan güzel idi, hani yeri, baban zengin idi, hani evi.
 Anan soğan, baban sarımsak, sen nereden oldun gelep
 şeker.
 Anan turp, baban şalgam, sen içinde gülbe şeker.
 Ananın bahtı kızına.
 Ananın bastığı cücük ölmez.
 Ananın bastığı yavru incinmez.
 Ananın bastığı yerde yavru ölmez.

Ananın çıktığı dala kızı salıncak kurar.
 Ananız taş yesin yarımşar beş yesin.
 Anası ölen hanım olur, babası ölen bey olur.
 Anasına bak kızını al, astarına bak bezini al.
 Anasının ilki olmaktan,dağda tilki olmak yeğdir.
 Anayı kızdan ayıran para.
 Anız bastı kar bastı.
 Anlayana sivri sinek saz anlamayana davul zurna az.
 Aptal ata binerse bey oldum sanır, şalgam aşı girerse yağ oldum sanır.
 Aptal ata binince bey oldum sanır
 Aptala malum olur!
 Aptalın karnı doyunca gözü yolda olur.
 Ar dünyası değil, kar dünyası.
 Ar eden kar etmezmiş.
 Ar gözden, kâr yüzden anlaşılır.
 Ar namus hak getire.
 Ar yılı değil, kar yılı.
 Arab almadıysa çöldedir.
 Araba devrilince yol gösteren çok olur.
 Araba ile tavşan avlanmaz.
 Arabanın ön tekerleği nereden geçerse art tekerleği de oradan geçer.

Arap eli öpmek, dudak karartmaz.
 Arayan belasını da devasını da bulur.
 Arayan bulur, inleyen ölür.
 Arayan Mevlasını da bulur, belasını da.
 Ardıcın közü olmaz, yalancının sözü olmaz.
 Ardında yüz köpek havlamayan kurt, kurt sayılmaz.
 Arefe günü yalan söyleyenin, bayram günü yüzü kara çıkar.
 Arı bal alacağı çiçeği bilir.
 Arı bal yapacak çiçeği bilir.
 Arı gibi eri olanın dağ kadar yeri olur.
 Arı kahrını çekmeyen balın kadrini ne bilir.
 Arı kızdıranı sokar.
 Arı satmış, namusu tellala vermiş.
 Arı, bal alacak çiçeği bilir.
 Arı, bey olan kovana üşer.
 Arıca etek, kuruca yatak.
 Arık arınır, ad arınmaz.
 Arık ata kuyruğu yüküdür.
 Arık etten yağlı tirit olmaz.
 Arık öküze bıçak çalınmaz.
 Arife günü aşı ne, bayram günü tıraş ne?.

Arife günü yalan söyleyenin bayram günü yüzü kara çıkar.

Arife tarif gerekmez.

Arka gerektir arka, ya utana ya korka.

Arkadaş dediğinin gölgesinde suç işlenir.

Arkadaşını söyle ki, sana kim olduğunu söyleyeyim.

Arkadaşını söyle, kim olduğunu söyleyeyim.

Arkalı it kurdu boğar.

Armudu sapıyla, üzümü çöpüyle, pekmezi küpüyle.

Armudu soy ye, elmayı say ye.

Armudun iyisini ayılar yermiş.

Armudun önü, kirazın sonu.

Armutun iyisini ayılar yer.

Arpa eken buğday biçmez.

Arpa eken darı biçmez.

Arpa ekip buğday bekleme.

Arpa kırk günde hem biter hem yeter.

Arpa samanıyla, kömür dumanıyla.

Arpa unundan kadayıf olmaz.

Arpa verilmeyen at, kamçı zoruyla yürümez.

Arpacı kumrusu gibi düşünme.

Arpacıya borç eden, ahırını tez satar.

Arpayı kurut da biç, buğdayı ferik biç.

Arsız neden arlanır, çul da giyer sallanır.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Arsızın yüzüne tükürmüşler, yağmur yağıyor demiş.

Arslan kocayınca sıçan deliği gözetir.

Arslan kükrerse atın ayağı kösteklenir.

Arslan postunda, gönül dostunda.

Arslan yatağından bellidir.

Arşa kadar el elden üstündür.

Arşın malı kantar ile satılmaz.

Arta karın yiğitte burun.

Artık mal göz çıkartmaz.

Asıl ara, soy ara, bulamazsan ne çare.

Asıl azmaz bal kokmaz.

Asılmış adamın evinde ipten söz edilmez.

Asil ile taş taşı, bedasıl ile yeme aş.

Aslan kükrerse atın ayağı kösteklenir.

Aslan kükrerse beygir titrer.

Aslan yattığı yerden belli olur.

Aslı neyse nesli odur.

Aslına çekmeyen haramzadedir.

Aslında olan tırnağına getirir.

Aslını inkar eden, haramzade olur

Aslını inkâr edenin nesli gevşek olur.

Aslını saklayan haramzadedir.

Astar bol olmayınca yüze gelmez.

Aş kaşık ile, iş keşik ile.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Aş sabahın iş sabahın.
 Aş taşarsa çömçenin değeri kalmaz.
 Aş taşınca kepçeye paha olmaz.
 Aş tuz ile, tuz oran ile.
 Aşağı tükürsen sakal, yukarı tükürsen bıyık.
 Aşı pişiren yağ olur, gelinin yüzü ağ olur.
 Aşığın gözü kördür.
 Aşık alemi kör, dört yanını duvar sanır.
 Aşık daima bey oturmaz.
 Aşıklık müşkül iştir.
 Aşıklık,kaşıklığa döndürür.
 Aşını, eşini, işini bil.
 Aşk ağlatır, dert söyler.
 Aşk başa gelirse akıl baştan çıkar.
 Aşk olmayınca meşk olmaz.
 Aşkın gözü kördür.
 Aşure yemeye giden kaşığını taşır.
 At ,avrat silah başkasına teslim edilmez.
 At alırsan yazın, deve alırsan güzün, avrat alırsan gezin
 ha gezin.
 At arıklıkta, yiğit gariplikte.
 At at oluncaya kadar sahibi mat olur.
 At beslenirken, kız istenirken.
 At binenin kılıç kuşananındır.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

At binicisini bilir.
 At binicisini tanır.
 At buldun da,nallı mıhlımı arıyorsun.
 At bulunur,meydan bulunmaz,meydan bulunur,at
 bulunmaz.
 At elin,it elin. Hemen yelin,hemen yelin.
 At ile avradın cinsini ara,cinsini bulmadan sarf etme
 para.
 At ile avrat yiğidin bahtına.
 At ile avrat yiğidin ikbalindendir.
 At kaçmaz, et kaçır.
 At karnından yiğit burnundan bellidir.
 At olacak tay yürüyüşünden belli olur.
 At ölür gönü,yiğit ölür ünü kalır.
 At ölür meydan kalır, yiğit ölür şan kalır
 At ölür, itlere bayram olur.
 At sahibine göre eşer.
 At sahibini bulmayınca,üzerindekini çul sanır.
 At ver hasım ol, kız ver hısım ol.
 At yedi günde, it yediği günde unuttur.
 At yedi günde, it yediği günde.
 At yiğidin yoldaşdır.
 At, adımına göre değil, adamına göre yürür.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

At, at olur amma sahibi de mat olur.
 At, biniciyi tanır!..
 At, sahibine göre kişner.
 At'ın ürkeği,yiğidin korkağı iyi olur.
 At'tan düşen ölmezmiş de,eşşekden düşen ölürmüş.
 Ata arpa, yiğide pilav.
 Ata binen nalını, mihını arar.
 Ata binersen Allah'ı, attan inersen atı unutma.
 Ata binmek bir ayıp, inmek iki ayıp.
 Ata da soy gerek, ite de.
 Ata dost gibi bakmalı, düşman gibi binmeli.
 Ata dostu oğla mirastır.
 Ata et, ite ot verilmez.
 Ata eyer gerek, eyere er gerek.
 Ata malı mal olmaz, kendin kazanmak gerek.
 Ata sözü tutmayan, uluya uluya kalır.
 Atalar çıkarayım der tahta, döner dolanır gelir bahta.
 Atalar sözünü tutmayanı yabana atarlar.
 Ataların sözü Kura'a girmez; ama yanınca yürür.
 Atasını tanımayan Allah'ını tanımaz.
 Ateş alev ile söndürülmez.
 Ateş demekle ağız yanmaz.
 Ateş düştüğü yeri yakar.

Ateş düzene girdi hamur bitti, işler düzene girdi ömür bitti.
 Ateş ile barut bir arada olmaz.
 Ateş kış gününü meyvesidir.
 Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
 Ateş olurda yakmaz mı,yılan olurda sokmaz mı.
 Ateşe sormuşlar ;nerede eyleşiyorsun?
 Ateşe yakın olan, ısınır!
 Ateşle pamuk bir arada bulunmaz.
 Atı alan Üsküdar'ı geçti.
 Atı gezdir de,yine kahyanın oğlu ol.
 Atı zapteden gemidir.
 Atı zorla çeşmeye götürürsün ama, zorla su içiremezsin!
 Atılan ok geri dönmez.
 Atım tepmez, itim kapmaz deme.
 Atımın anlı sakar, lakabını ele takar.
 Atın bahtsız arabaya düşer.
 Atın dorusu, yiğidin delisi.
 Atın iyisi arkadan gelmez.
 Atın iyisine doru, yiğidin iyisine deli derler
 Atın nasibi on bir, sahibi onunu yer kendi.
 Atın ne yer? Bulursa kile, bulmazsa sile.
 Atın ölümü arpadan olsun.
 Atın tepmez, itin kapmazı olmaz.

Atın ürkeği, yiğidin korkağı.
 Atın varken yol tanı ağın varken el tanı.
 Atına bakan ardına bakmaz.
 Atlar nallanırken kurbağa ayağını uzatmaz,.
 Atlar tepişir olan eşeklere olur.
 Atlar tepişir, arada eşekler ezilir.
 Atlar tepişirken arada eşekler ezilir.
 Atlı kaçır, kaçır; yaya arkasına ne düşer?..
 Atlı, itli sığmış, bir çocuk sığmamış.
 Atlıya saat olmaz.
 Atlıya selam kelim, eşekliye sonra gine gelem
 Atta karın, yiğitte burun.
 Atta, avratta uğur vardır.
 Attan düşen kaba döşek, eşekten düşen kazma kürek.
 Attan düşen ölmez, eşekten düşen ölür.
 Attan indi eşeğe bindi.
 Attığın taş ürküttüğün kuşa değmez.
 Attığın taş, ürküttüğün kurbağaya değse bari!
 Av avlanmış, tav tavllanmış.
 Av avlayanın, kemer bağlayanın.
 Av köpeği avdan kalmaz.
 Av vuranın değil alanın.
 Ava gelmez kuş olmaz, başa gelmez iş olmaz.
 Ava giden avlanır.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Avara gezmeden it eşi sürümek faydalıdır.
 Avcı nanca al bilse; ayı onca yol bilir.
 Avcı ne kadar hile bilse, ayı o kadar yol bilir.
 Avrada boşayan topuğuna bakmaz.
 Avrada er zapt etmez, ar zapt eder.
 Avrada eri saklar, peyniri deri.
 Avrada dolaşığı, akşamdan sabaha kor bulaşığı
 Avrat erini bulmayınca kapısında kül sanır.
 Avrat malı, kapı mandalı.
 Avrat var ev yapar, avrat var ev yıkar.
 Avrat var, arpa unundan aş yapar; avrat var, buğday
 unundan keş yapar.
 Ay bozmaz, süt kokmaz. Kokarsa ayran kokar, çünkü
 aslı süttür.
 Ay görmüşün yıldıza minneti yoktur.
 Ay ışığında ceviz silkinmez.
 Ay var yılı besler, yıl var ayı beslemez.
 Ay vardır yılı besler,yıl vardır ayı beslemez.
 Ayağa değmedik taş, başa gelmedik iş olmaz.
 Ayağı yürüten baştır.
 Ayağın sığmayacağı yere baş sokulmaz.
 Ayağında donu yok, fesleğen takar başına.
 Ayağını sıcak tut, başını serin; gönlünü ferah tut
 düşünme derin.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Ayağını sıcak tut, başını serin. Kendine bir eş bul düşünme derin.
 Ayağını sıcak tut, başını serin. Tedbirini al, düşünme derin.
 Ayağını yorganına göre uzat.
 Ayağını yorganına göre uzat.
 Ayağının bastığı yerde ot bitmez.
 Ayak almadık taş olmaz, başa gelmedik iş olmaz.
 Ayaklar baş, başlar ayak oldu.
 Ayda bir gel dostuna, kalksın ayaküstüne günde bir gel dostuna, yatsın sırtı üstüne.
 Aydan gelen halı üstüne günde gelen kül üstüne.
 Ayı akım, kirpi yumuşağım demiş.
 Ayı gazana, maymun tencereye sıçtı.
 Ayı gördüm, yıldıza itibarım yok.
 Ayı görmeden bayram etme.
 Ayı sevdiği yavrusunu hırpalar.
 Ayı yavrusunu severken öldürürmüş.
 Ayın on beşi karanlık, on beşi aydınlıktır.
 Ayının bir türküsü varmış, o'da elma armut üstüne.
 Ayıpsız yar arayan kalır.
 Ayıyı fırına atmışlar, yavrusunu ayağının altına almış.
 Ayının bildiği 40 türkü, 40'ı da armut üstüne...".
 Ayıya sormuşlar mesleğin ne diye? Berberlik demiş.
[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#) [İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Amma da eline yakışır ya demişler!.
 Ayrandan aşağı katık olmaz.
 Ayranı yok içmeye, tahtirevanla gider sıçmaya.
 Ayranım ekşidir diyen olmaz.
 Ayvaz kasap hepsi bir hesap.
 Ayyar tilki art ayağından tutulur.
 Az ada, çok öde.
 Az ateş çok odunu yakar.
 Az el aş kotarır, çok el iş kotarır.
 Az kaz, uz kaz, boyunca kaz.
 Az kazanan çok kazanır, çok kazanan hiç kazanır.
 Az mal kan yutturur, çoğu birbirini güttürür.
 Az menfaat çok zarara mal olur.
 Az olsun, uz olsun.
 Az sabırda, çok keramet vardır.
 Az söyle, çok dinle.
 Az tamah çok ziyan getirir.
 Az ver çok yalvar, Çok ver hiç yalvarma.
 Az veren candan, çok veren maldan.
 Az yaşa çok yaşa, akıbet gelir başa.
 Az yaşa, uz yaşa, akıbet gelecek başa.
 Az yede bir hizmetkar tutu.
 Az yetmez, çok artmaz!
 Az yiye az uyur, çok yiye güç uyur.
[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#) [İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Aza demişler, nereye.
 Aza kanaat etmeyen çoğu hiç bulamaz.
 Aza sormuşlar nereye, çoğun yanına demiş.
 Azan Mevlasını da bulur, belasını da.
 Azı bilmeyen çoğu hiç bilmez.
 Azı bulamayan, çoğu hiç bulamaz!
 Azı karar! Çoğu zarar! Ortası yarar!
 Azıcık ağrıya aş bastırır.
 Azıcık aşım, kaygısız başım.
 Azıksız yola çıkanın iki gözü el torbasında kalır.

B HARFİ

[TAKDİM](#)[A HARFİ](#)[C HARFİ](#)[D HARFİ](#)[F HARFİ](#)[H HARFİ](#)[İ HARFİ](#)[L HARFİ](#)[N HARFİ](#)[Ö HARFİ](#)[R HARFİ](#)[Ş HARFİ](#)[U HARFİ](#)[V HARFİ](#)[Z HARFİ](#)[BİYOGRAFI](#)[B HARFİ](#)[Ç HARFİ](#)[E HARFİ](#)[G HARFİ](#)[I HARFİ](#)[K HARFİ](#)[M HARFİ](#)[O HARFİ](#)[P HARFİ](#)[S HARFİ](#)[T HARFİ](#)[Ü HARFİ](#)[Y HARFİ](#)

Baba bir hırsız tuttum. Getir oğlum. Gelmiyor. Sen gel oğlum. Bırakmıyor.
 Baba borç yapar çol çocuk aç yatar.
 Baba ekmeği zindan ekmeği, koca ekmeği meydan ekmeği.
 Baba koruk yer, oğlunun dişi kamaşır.
 Baba malı tez tükenir, evlat gerek kazana.
 Baba mirası yanan mum gibidir.
 Baba oğluna bir bağ bağışlamış, oğul babaya bir salkım üzüm vermemiş.
 Baba oğula bağ bağışlamış, oğul babaya bir salkım üzüm vermemiş.
 Baba oğula bir bağ bağışlamış, oğlu babasına bir salkım üzüm vermemiş.
 Baba vergisi görümlük, koca vergisi doyumluk.
 Babadan mal kalır, kemal kalmaz.
 Baban bana öğüt verirken, ben inek gözünde kırk sinek saydım.
 Babanın sanatı oğula mirastır.
 Babası ölen bey, anası ölen kadın olur.
 Babasına hayır etmeyen kimseye hayrı olmaz.
 Babasından mal kalan, merteği içinden bitmiş sanır.
 Babaya dayanma, karıya güvenme.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Baca eğri de olsa duman doğru çıkar.
 Bacak kadar boyu var, türlü türlü huyu var
 Bacak kadar boyun var, türlü türlü huyun var.
 Bacası görülmeyen yerden kız alınmaz
 Bacasının eğrilğine bakma dumanı doğru çıksın.
 Bağ babadan, zeytin dededen kalmalı.
 Bağ bayırda, tarla çayırda.
 Bağ dua değil, çapa dua ister.
 Bağa bak üzüm olsun, yemeye yüzün olsun.
 Bağa gir izin olsun ki, yemeye yüzün ola.
 Bağa var, izin olsun. Yemeğe yüzün olsun.
 Bağlı ağlayan yüzü güler.
 Bağın taşlısı, karının saçlısı.
 Bağlı aslana tavşan bile hücum eder.
 Bahar çiçeğiyle güzeldir.
 Bahşış atın bahası sorulmaz.
 Baht olmayınca başa, ne kuruda biter ne de yaşta.
 Baht olmayınca başta, ne kuruda biter ne yaşta.
 Bahtsızın bağına yağmur, ya taş yağar ya dolu.
 Bak bana bir gözle, bakayım sana iki gözle.
 Bak şu feleğin işine. Ağu kattı aşıma.
 Bakacağın yüze sıçma, sıçacağın yüze bakma.
 Bakan göze bağ olmaz.
 Bakan yemez, kapan yer.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Bakarsan bağ olur. Bakmazsan dağ olur.
 Bakarsan bağ, bakmazsan dağ olur.
 Bakışa göre nakış olur.
 Bakkal ölenin borcunu, diriye ödettirir.
 Bakmakla öğrenilseydi, kediler kasap olurdu
 Bakmakla usta olunsa kasap olurdu.
 Bakmaz ayağının aksağına gider yolun yükseğine.
 Baktın ibrik akıyor; önce götünü yu, sonra aptes boz.
 Baktın ki kar havası, eve gel kör olası.
 Baktın yarın yar değil, terkini kalmak az değil.
 Bal bal demekle ağız tatlanmaz.
 Bal demekle ağız tatlanmaz.
 Bal döksen yalanır.
 Bal ile kaymak isteyen akçesine kıymak gerek.
 Bal ile kaymak yenir ama her keseye göre değil.
 Bal olan yerde sinek de bulunur.
 Bal olan yerde sinek de olur.
 Bal tutan parmağını yalar.
 Bal tutan parmak yalar. Bal bal demekle ağız tatlanmaz.
 Bal yapmaz arı gibi dıkırdanıp durma.
 Bal yiyen baldan bıkar.
 Balcı kızı daha tatlı.
 Balcının var bal taşı, oduncunun var baltası.
 Balı dibinden, yağı yüzünden.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Balı olan bal yemez mi?
 Balı parmağı uzun olan değil, kısmeti olan yer.
 Balı, parmağı uzun yemez, kısmetlisi yer.
 Balık ağa girdikten sonra akli başına gelir.
 Balık baştan avlanır.
 Balık baştan kokar.
 Balık çok konuşurum ama ağzım su dolu demiş.
 Balık demiş ki: Etimi yiyen doymasın, avımı yapan
 gülmesin.
 Balta değmedik ağaç olmaz.
 Balta sapını yonamaz.
 Bana benden olur, her ne olursa, başım rahat bulur, dilim
 durursa.
 Bana değmeyen yılan bin yıl yaşasın.
 Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın.
 Baskıdaki altından askıdaki salkım yeğdir.
 Baskın basanıdır.
 Baskısız tahtayı yel alır, yel almazsa sel alır.
 Baskısız yongayı yel alır.
 Bastığın yer bayram olsun.
 Baş ağır gerek, kulak sağır.
 Baş başa bağlı, baş da şeriata.
 Baş başa bağlı, baş hükümete bağlı
 Baş başa, baş da padişaha bağlıdır.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Baş dille tartılır.
 Baş kes, yaş kesme.
 Baş nereye giderse, ayak da oraya gider.
 Baş nereye giderse, oyak oradadır.
 Baş ol da eşek başı ol.
 Baş olan boş olmaz, yaptığı da halk arasında bazen hoş olmaz!
 Baş sağ olursa börk çok bulunur.
 Baş sallamakla kavuk eskimez.
 Baş yarılr börk içinde, kol kırılır kürk içinde.
 Baş yastığı baş derdini bilmez.
 Başa gelen çekilir.
 Başa gelmeyince bilinmez.
 Başak büyüdükçe boynunu eğer.
 Başım acemi berbere teslim eden, cebinden pamuğunu eksik etmez.
 Başıma uymayan takke elin olsun.
 Başın başı, başın da başı vardır.
 Başın sağlığı, dünya varlığı.
 Başın sağlığı, dünyanın varlığı.
 Başına gelen başmakçıdır.
 Başında büyüğü olmayan gelin, yutarsız hayvana benzer.
 Başındaki fese bak, girdiği kümese bak.

Başını ecemi berbere teslim eden, cebinde pamuk eksik etmesin.
 Başını sallamayan kavak olmaz.
 Başsız evin köpeği çok havlar.
 Baykuşun kısmeti ayağına gelir.
 Bayram etiyle it tavlalmaz.
 Bayramda borç ödeyene ramazan kısa gelir.
 Bayramdan sonra gelen kınayı götüne yak.
 Baz bazla, kaz kazla, kel tavuk topal horozla.
 Bazen inek, erkek; bazen de dişi doğurur.
 Bazı ayakkabı döner, bazıda adam döner gider.
 Bebeler birbirinden huy kapar, ayranlarına su katar.
 Bedava sirke baldan tatlıdır.
 Bekâr gözü ile kız alınmaz.
 Bekâr gözü kör gözü.
 Bekâra karı boşamak kolay gelir.
 Bekarın ahmağı akşam, evlinin ahmağı sabah traş olur.
 Bekarın parasını it yer, yakasını bit.
 Bekârlık maskaralıktır.
 Bekarlık sultanlık.
 Bekleyen derviş muradına ermiş.
 Beleş atın dişine bakılmaz.
 Beleş peynir fare kapanında bulunur.
 Belli düşman, gizli dosttan yeğdir.
 Ben ağa, sen ağa! İnekleri kim sağa?

Ben cin atına bindimde ne olmuşa döndüm.
 Ben diyorum bayram haftası, sen diyorsun ambar tahtası
 Ben diyorum hadımın sen diyorsun oğuldan uşaktan
 neyin var.
 Ben hadımım diyorum. Sen oğlan kıزدan ne haber
 diyorsun.
 Ben Hanya diyorum, o Konya anlıyor.
 Ben senin karanlıkta göz kırptığını ne bileyim.
 Benden sana öğüt, ununu elinle öğüt.
 Beni bilen bendediyim; beni bilmeyenin ben nesiylim.
 Benim adım Hıdır, elimden gelen budur.
 Benim ekmeğimde çiğim yok.
 Benim sakalım tutuştu, sen cigara yakmak istersin.
 Benzeye benzeye yaz, benzeye benzeye kış olur.
 Berber berbere benzer ama, başın Allah'a emanet.
 Berberin solumazı, tellağın söylemezi, kahvecinin
 söylemezi.
 Berk kaçan atın boku seyrek düşer.
 Besle kargayı oysun gözünü.
 Besle kargayı, oysun gözünü.
 Besledik büyüttük danayı, şimdi tanımaz oldu anayı,
 babayı.
 Beslemeyi eslemeden alma.
 Besmelesiz işe şeytan karışır,

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Beş gün herk, bir gün su.
 Beş kuruşluk fener o kadar yanar.
 Beş kuruşun üstünde oturmaya beş batman göt gerek.
 Beş kuruşun varsa beş yere düğümle.
 Beş para giren ev yıkılmamış.
 Beş parmağın beşi de bir olmaz,
 Beş parmağın hangisini kessen acımaz?..
 Beş parmak bir olmaz.
 Beş tavuğa bir horoz yeter.
 Beşe, bakma çiftten başka işe.
 Beterin beteri var.
 Bey ardından çomak çeken çok olur.
 Bey aş borç, düğün aş ödünç.
 Bey buyurur, cellat keser.
 Bey oğlu kulluk, kul oğlu beylik.
 Beyaz saç, aklın değil yaşın işaretidir.
 Beyazın adı tadı.
 Beyden gelen bey sayılır.
 Beyler buyruğu yoksula kan ağlatır.
 Beylik çeşmeden su içme.
 Bez alırsan Musul'dan, kız alırsan asilden.
 Bezi herkesin arşınına göre vermezler.
 Bıçağı kestiren kendi suyu, insanı sevdiren kendi huyu.
 Bıçak kınını kesmez.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Bıçak yarası geçer, dil yarası geçmez.
 Bildır ki hurmalar götünü tırmalar.
 Bildırcının beyliğı arpa biçilene kadar.
 Bıyığın uzunsa borazan çal.
 Bilemedik kolayını, bok ettik alayını.
 Bilen bilir anıma bilmeyen aslı var sanır.
 Bilgisiz insan meyvesiz ağaca benzer.
 Bilinmedik aş, ya karın ağrıtır ya baş.
 Bilmediğı beş vakit namaz, bilirden yanına varmaz.
 Bilmediklerimi ayağımın altına koysam, başım göğre
 değır.
 Bilmemek ayıp değıl öğrenmemek ayıptır.
 Bilmemek ayıp değıl, sormamak ayıp.
 Bin atın varsa bin dinlen, bir atın varsa in dinlen.
 Bin atın varsa inişte in, bir atın varsa yokuşta bin.
 Bin bilsen de bir bilene danış.
 Bin dinle, bir söyle.
 Bin dost az, bir düşman çok.
 Bin dost az, bir düşman çoktur.
 Bin işçi, bir başçı.
 Bin kişı değmez bir kişı, bir kişı değır bin kişı.
 Bin merak, bir borç ödemez.
 Bin nasihatten bir musibet yeğdir.
 Bin nasihatten bir musibet yeğdir.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Bin nasihatten, bir musibet iyidir.
 Bin ölçüp bir biçmeli.
 Bin tasa bir borç ödemez.
 Binde bir gelinen yere gül döşerler, her gün gelinen yere
 kül döşerler.
 Bindik bir alamete, gidiyoruz kıyamete
 Binin yarısı beş yüz o da ben de yok.
 Binin yarısı beş yüz o da ben de yok.
 Bir abam var atarım, nerde olsam yatarım.
 Bir adama kırk gün ne dersin o olur.
 Bir adamın adı çıkacağına canı çıksın.
 Bir adamın karısı onun yarısıdır.
 Bir adamın sözü bir adama kolay.
 Bir ağacın gölgesinde bir sürü yatar.
 Bir ağaçta gül de biter, diken de.
 Bir ağaçtan okluk da çıkar, bokluk da.
 Bir ağaçtan, oklukta çıkar boklukta.
 Bir ağızdan çıkan bin ağıza yayılır.
 Bir ağızdan çıkan bin ağızdan yayılır.
 Bir ağızdan çıkan, bin ağza yayılır.
 Bir ahbap kırk yılda kazanılır
 Bir ahırda at da bulunur eşek de.
 Bir ambar buğdayın örneğı bir avuçtur.
 Bir avuç altının olacağına bir avuç toprağın olsun.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Bir ayağı çukurda
 Bir baba dokuz evladı besler, dokuz evlat bir babayı
 beslemez.
 Bir baş soğan bir kazanı kokutur.
 Bir başa bir göz yeter.
 Bir başım kaygusuz aşım
 Bir başım peşim ne benim işim
 Bir buldun iki isliyon akça buldun gömü istiyon
 Bir bulutla kış gelmez.
 Bir bütün bir yarımından iyidir.
 Bir çiçekle bahar olmaz.
 Bir çiçekle yaz olmaz.
 Bir çöplükte iki horoz ötmez.
 Bir dalın gölgesinde bin koyun eğlenir.
 Bir deli kuyuya taş atmış, kırk akıllı çıkaramamış.
 Bir dirhem et bin ayıp örter.
 Bir dirhem gümüşün üstünde oturmaya bir kantar göt
 gerek.
 Bir dönüm güzlük on dönüm yazlığa bedeldir.
 Bir el bir eli yıkar, iki el bir yüzü yıkar.
 Bir elin nesi var, iki elin sesi var.
 Bir elin verdiği, öbür elin duymasın.
 Bir elinin verdiği öbür elin görmesin.
 Bir ev donanır, bir kız donanmaz.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Bir evde düzen varsa düzen olmaz o evde.
 Bir evde iki kız, biri çuvaldız biri biz.
 Bir eve bir baca, bir kadına bir koca.
 Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır.
 Bir fit bin büyü yerini tutar.
 Bir görüş, bir kör biliş.
 Bir gözün gördüğü bir göze hayır etmez.
 Bir günlük beylik, beyliktir.
 Bir günlük ölüye üç gün yiyecek gerek.
 Bir hatır, iki hatır, üçüncüde vur yatır.
 Bir hatır, iki hatır ;üçüncüsü vur yatır.
 Bir iken iki olmaya bak.
 Bir inat, bir murat.
 Bir işe başlamak, bitirmenin yarısıdır.
 Bir işin önüne değil sonuna bak.
 Bir kararda bir Allah.
 Bir katar deveyi bir eşek yeder.
 Bir kater deveyi bir eşektir yeden.
 Bir kılın bir örmeye faydası var.
 Bir kız bin kişi ister bir kişi alır.
 Bir korkak bir orduyu bozar.
 Bir koyun başı pişinceye kadar, kırk kuzu başı pişer.
 Bir koyundan iki post çıkmaz.
 Bir kötünün yedi mahalleye zararı vardır.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Bir mih bir nal kurtarır, bir nal bir at kurtarır.
 Bir nalına vurur, bir mihına.
 Bir ocaktan okluk da çıkar, bokluk da.
 Bir pire için bir yorgan yakılmaz.
 Bir postum var açarım, nerede olsam yatarım.
 Bir selam bin hatır yapar.
 Bir senden büyüğün, bir de senden küçüğün sözünü dinle.
 Bir sıçrarsın çekirge, iki sıçrarsın çekirge, üçüncüde ele geçersin çekirge.
 Bir söyle, iki dinle.
 Bir söz ara bozar, bir söz ara düzer.
 Bir söz bin büyüye bedeldir.
 Bir söz yola getirir, bir söz yoldan çıkarır.
 Bir sürçen atın başı kesilmez.
 Bir taş ile iki kuş vuruyor.
 Bir tepe yıkılır, bir dere dolar.
 Bir uyuz keçi bir sürüyü boklar.
 Bir yemem diyenden kork, bir oturmam diyenden.
 Bir yerim diyenden bir de yemem diyenden kork.
 Bir yiğit kırk yılda meydana gelir.
 Birden çıkan bine yayılır.
 Biri bilmeyen bini hiç bilmez.
 Biri buruşmayınca, biri kırışmaz.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Biri eşikte, biri beşikte.
 Biri yer biri bakar, kıyamet ondan kopar.
 Biri yer, biri bakar, kıyamet ondan kopar.
 Biri yıldırım, biri budak. Döğüşürler gıdak gıdak.
 Biribiri, adamı yer diri diri.
 Birlikten kuvet doğar.
 Bitli baklanın kör alıcısı olur.
 Bitli mercimeği körden başkası almaz
 Bitmeyen işin anasını yatmak ağlatır.
 Bize gelince yiyip içelim, size gelince gülüp geçelim.
 Bizim duvar yüksekte değme itler aşamaz.
 Bizim gelin benden kaçar,başını örter,kıçını açar.
 Bizim oğlan bina okur;döner döner gene okur.
 Bizim oğlan parasız dellal.
 Boğaz dokuz boğumdur.
 Boğulursan büyük suda boğul.
 Boka nispetle tezek amberidir.
 Bokun üzerini örteştikce kokar
 Bokunla buzağı güdüyor.
 Bol bol yiyen bel bel bakar.
 Borca haylık bir aylık.
 Borcun iyisi vermek, derdin iyisi ölmek.
 Borç iyi güne kalmaz.
 Borç ödemekle, yol yürümekle tükenir.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Borç uzayınca kalır, dert uzayınca alır.
 Borç vermekle, düşman vurmakla.
 Borç vermekle, ya1 yürümele tükenir.
 Borç yiğidin kamçısıdır.
 Borç yiğidin kamçısıdır, o kamçı elin elinde olur.
 Borç yiyen kesesinden yer.
 Borçlu ölmez benzi sararır
 Borçlunun dili kısa gerek.
 Borçlunun döşegi ateşten olur.
 Borçlunun duacısı alacaklıdır.
 Borçlunun yalımı alçak olur.
 Borçsuz çoban yoksul beyden yeğdir.
 Borçtan korkan kapısını büyük açmaz.
 Bostan gök iken pazar yapılmaz.
 Bostana dadanan eşegin kuyruğu, kulağı olmaz.
 Bostancıya tere satma.
 Boş başak dik durur.
 Boş boğazı ateşe atmışlar yaş demiş.
 Boş çuval dik durmaz
 Boş duranı Allah da sevmez kulu da...
 Boş eşek yorga gider.
 Boş fıçı çok langırdar.
 Boş gezmekten bedava çalışmak yeğdir.
 Boş ite menzil olmaz.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Boşboğazı ateşe atmışlar, odunum yaş demiş.
 Boşboğazı cehenneme atmışlar, odun yaşdiye bağırmış.
 Boşboğazın sigarası yanmaz.
 Boyacı küpü değil ki batırıp çıkarıyım.
 Boynuz kulaktan sonra çıkar, ama kulağı geçer.
 Boynuz sonradan biter ama,kulağı geçer.
 Boyuma göre boy buldum, huyuma göre huy bulamadım.
 Bozacının şahidi şıracı.
 Böyle baş böyle tıraş.
 Böyle gelmiş böyle gider.
 Böyle gerek danaya, buzağının hakkını yemeye.
 Bu abdestle daha çok namaz kılınır.
 Bu dünya iki kapılı handır, gelen bilmez giden bilmez.
 Bu işte bir bit yeniği var.
 Bu karık başa varmaz.
 Bu sığağa kar mı dayanır.
 Bu su böyle akarsa karık başa varmaz.
 Budalanın yağı çok olursa sakalına sürer.
 Bugün bana ise yarın sana.
 Bugün elini veren yarın götünü verir.
 Bugünkü işini yarına bırakma.
 Bugünkü tavuk yarınki kazdan iyidir.
 Bugünün küçükleri yarının büyükleri.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Buğday başak verince orak pahaya çıkar.
 Buğday başak verince, orak pahaya çıkar.
 Buğday ekmeğin yoksa buğday dilin de mi yok?.
 Buğday Hicaz'a giderken arpaya ince yufkaya karışma demiş.
 Buğday ile koyun, geri yanı oyun.
 Buğday mısıra demiş ki: Aş ol, keş ol, hamur işine karışma.
 Buğday yanında acı at da sulanır.
 Buğdayım var deme ambara girmeyince, oğlum var deme yoksulluğa ermeyince.
 Bulanık su, balıkçının yarı kazancıdır.
 Bulanık suda balık avlanır
 Bulaşığı yusan iş biter,yumassan diş biter.
 Buldukça bunukuyorsun.
 Buldum bilemedim, bildim bulamadım.
 Burnu budunu çiziyor.
 Burnu kokuyu almaz.
 Burnu yere düşse eğilip almaz.
 Burnunu sıksan canı çıkar.
 Burun yüzden düşmez.
 Buyuran yorulmamış.
 Buyurmadan tutan evlat, gün doğmadan kalkan avrat, deh demeden yürüyen at.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Bükemediğin eli öpeceksin.
 Bülbülü altın kafese koymuşlar "ah vatanım" demiş.
 Bülbülü altın kafese koymuşlar yinede vatanını demiş.
 Bülbülün çektiği dilindendir.
 Bülbülün çektiği; dili belasıdır.
 Büyüğü olmayan gelin,yularsız hayvana benzer.
 Büyük balık küçük balığı yer.
 Büyük balık küçük balığı yutar.
 Büyük başın derdi büyük olur.
 Büyük büyüklüğünü bilmedikçe,küçük küçüklüğünü bilmez.
 Büyük dağın büyük dumanı olur
 Büyük ekme, büyük bezeden olur.
 Büyük lokma çukurda kalır
 Büyük lokma ye büyük söyleme.
 Büyük lokma ye büyük söz söyleme.
 Büyük lokma ye de;büyük söz söyleme.
 Büyük lokma ye, büyük söz söyleme.
 Büyük zekâlar birlikte düşünürler.
 Büyüklük Allah'a yakışır.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

C HARFİ

TAKDİMA HARFİC HARFİD HARFİF HARFİH HARFİİ HARFİL HARFİN HARFİÖ HARFİR HARFİŞ HARFİU HARFİV HARFİZ HARFİBİYOĞRAFIB HARFİÇ HARFİE HARFİG HARFİI HARFİK HARFİM HARFİO HARFİP HARFİS HARFİT HARFİÜ HARFİY HARFİKİTAP BAŞINA GİDİNİZİÇİNDEKİLERE GİDİNİZ

Cahil adam meyve vermeyen ağaca benzer.

Cahile söz anlatmak, deveye hendek atlatmaktan güçtür.

Cahilin dostluğundan alimin düşmanlığı yeğdir.

Cahilin sofusu, şeytanın maskarasıdır.

Cahille arkadaş olma küstürün, cam kırığıyla kışını silme kestirirsin.

Cahille bal yenmez! Alimle taş taşı

Cambaz iptе, balık dipte gerek.

Cami duvarına işeyen itin ölümü yakındır.

Cami ne kadar büyük olsa imam bildiğini okur.

Cami ne kadar büyük olsa imam gene bildiğini okur.

Cami ne kadar büyük olursa olsun, imam bildiğini okur!

Caminin kapısını bilmez, sofuluk taslar.

Caminin mumunu yiyen kedinin gözü kör olur.

Can boğazdan gelir, boğazdan çıkar

Can boğazdan gelir.

Can bostanda bitmez.

Can candan şirindir.

Can canın yoldaşıdır.

Can ciğerden tatlı.

Can cümleden aziz.

Can cümleden azizdir.

Can çıkmadan ümit kesilmez.

KİTAP BAŞINA GİDİNİZİÇİNDEKİLERE GİDİNİZ

Can çıkmayınca huy çıkmaz.
 Cana gelecek mala gelsin.
 Canı acıyan eşek,atı geçer.
 Canı cana ölçmeli.
 Canı kaymak isteyen, mandayı yanında taşır.
 Canı yanan eşek atı geçer.
 Canı yanan eşek attan yürük olur.
 Canıma minnet.
 Cefayı çekmeyen sefanın kadrini bilemez.
 Cemaati ne kadar çok olursa imam bildiğini okur.
 Cennet de bu dünyada cehennem de.
 Cennet,canıma minnet.
 Cim yutmuştan korkulur. Cümbür cemaat,eviccek gelirler.
 Cin tutana bir muska yeter.
 Cins horoz yumurta da öter.
 Cins kedi ölüsünü göstermez.
 Cinsi ahara yoldaş olanın,ünü havadan gelir.
 Cinsi çeker,boktur kokar.
 Cinsi neyse ona çeker.
 Cinstir çeker, boktur kokar!
 Cömerdin elini kesen namertlerden misin?
 Cömert derler maldan ederler, yiğit derler candan ederler.

Cömert ile nekesin harcı birdir.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Ç HARFİ

[TAKDİM](#)

[A HARFİ](#)

[C HARFİ](#)

[D HARFİ](#)

[F HARFİ](#)

[H HARFİ](#)

[İ HARFİ](#)

[L HARFİ](#)

[N HARFİ](#)

[Ö HARFİ](#)

[R HARFİ](#)

[Ş HARFİ](#)

[U HARFİ](#)

[V HARFİ](#)

[Z HARFİ](#)

[BİYOGRAFI](#)

[B HARFİ](#)

[Ç HARFİ](#)

[E HARFİ](#)

[G HARFİ](#)

[I HARFİ](#)

[K HARFİ](#)

[M HARFİ](#)

[O HARFİ](#)

[P HARFİ](#)

[S HARFİ](#)

[T HARFİ](#)

[Ü HARFİ](#)

[Y HARFİ](#)

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Çabalama ile çarık yırtılır.
 Çabuk parlayan çabuk söner.
 Çabuk parlayan çabuk söner.
 Çağrılan yere erinme, çağrılmayan yere görünme.
 Çağrıldığın yere git, ar eyleme; çağrılmadığın yere gidip yerini dar eyleme.
 Çağrılmayan yere çörekçi ile börekçi gider.
 Çalarsın kesmez,dürtersin geçmez.
 Çalıda gül bitmez,cahile söz yetmez.
 Çalışan, kazanır!
 Çalışanın yatanda hakkı vardır.
 Çalışmak ibadetin yarısıdır.
 Çalıştığın ele ise, öğrendiğin kendine.
 Çalma elin kapısını, çalarlar kapını.
 Çam ağacından ağıl olmaz, el çocuğundan oğul olmaz.
 Çam dalından ağıl olmaz! El oğlundan oğul olmaz.
 Çam sakızı, çoban armağanı.
 Çamura taş atma üstüne sıçrar.
 Çanağa ne doğrarsan kaşığında o çıkar.
 Çanakta balın olsun, Yemen'den arı gelir.
 Çarık çarıkla, sarık sarıkla.
 Çarşı iti ev beklemez.
 Çarşı itiyle ava gidilmez

Çatal kazık yere bakmaz.
 Çay gider kumu kalır.
 Çaydaki balığa yağ kızartma
 Çekirge ne ki budu ne olsun.
 Çekişmeden pekişilmez.
 Çektiğin virde bak,gittiğin yurda bak.
 Çengi ölüsü çalgı ile kalkar.
 Çerçi başındakini ıgırır
 Çıkacak kan damarda durmaz.(akacak kan damarda durmaz)
 Çıkmayan canda ümit vardır.
 Çıkmayan candan umut kesilmez.
 Çıngıraklı deve kaybolmaz.
 Çıracı olsam ay akşamdan doğar.
 Çiftçi yağmur ister,yolcu kurak.Cümlesinin muradını veren Hak.
 Çiftçilik, eşeğin kuyruğuna benzer, ne uzar ne kısılır.
 Çiftçinin karnını yarmışlar, kırk tane gelecek yıl çıkmış.
 Çiftçinin karnını yarmışlar,kırk tane bu yılcık çıkmış.
 Çiftçiye yağmur, yolcuya kurak; cümleinin muradını verecek Hak.
 Çiğ yumurta soyulmaz.
 Çiğ yumurta yemedim ki karnını ağrısın.
 Çiğnemedenden yutulmaz.
 Çingene ciğer pişirir, yemeden karnın şişirir.

ATA SÖZLERİ

66

Çingene çadırında musandıra ne arar?.
Çingene çingeneye çatmadıkça kasnak boynuna geçmez.
Çingene çingeneye çatmadıkça,kasnak kimin boğazına
geçeceđi belli olmaz.
Çingenenin ipini, kendisine çektirirler.
Çingeneye beylik vermişler, önce babasını asmış.
Çirkefe bulaşmaktansa çalıyı dolaşmak evladı.
Çirkefe taş atma üstüne sıçrar.
Çirkin bürünür,güzel görülür.
Çivi çıkar ama yeri kalır.
Çivi çiviye söker.
Çoban ne yesin ki köpeđine yedirsın
Çobanın gönlü olursa tekeden yağ çıkarır..
Çobansız koyunu kurt kapar.
Çocuğa iş buyuran, ardınca kendi gider.
Çocuđu işe sal,arkası ile bile var.
Çocuğun yediği helal, giydiđi haram.
Çocuk dediğin düşe kalka büyür.
Çocuk düşe kalka büyür.
Çocuk evin meyvesidir.
Çocuk oyundan, aptal düğünden usanmaz.
Çocuk seversen beşikte, koca seversen döşekte.
Çocuktan al haberi.
Çoğu zarar, azı karar.
Çok açılma, soğuk alırsın.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

ATA SÖZLERİ

67

Çok ağlayıp gözden mi olayım?
Çok bilen çok yanılır.
Çok el, ya yağmaya ya yolmaya.
Çok gezen ayağa bok bulaşır.
Çok gezen çok bilir.
Çok gezen pabuç, bok getirir.
Çok gezenin ayağına bok bulaşır.
Çok gülen,çok ağlar.
Çok incelme, koparsın.
Çok konuşan çok yanılır.
Çok koşan çabuk yorulur.
Çok metihten,zem çıkar.
Çok naz aşık usandırır.
Çok söyleme arsız edersin, aç bırakma hırsız edersin..
Çok söyleme,yüzsüz olur.Çok yüz verme arsız olur.
Çok söyleyen çok bilir.
Çok söz yalansız, çok para haramsız olmaz.
Çok yaşayan bilmez, çok gezen bilir.
Çömçe tutan elim olsun, ocaklıkta yerim olsun.
Çubuk iken çıtlamayan, hezen iken kütlemez.
Çubuk kırılır, çıt der; kütük kırılır, küt der.
Çuhayı fırçayla, kadifeyi elle.
Çul içinde arslan yatar..
Çürük iple kuyuya inilmez.
Çürük tahta çivi tutmaz.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

D HARFİ

TAKDİMA HARFİC HARFİD HARFİF HARFİH HARFİİ HARFİL HARFİN HARFİÖ HARFİR HARFİŞ HARFİU HARFİV HARFİZ HARFİBİYOĞRAFIB HARFİÇ HARFİE HARFİG HARFİI HARFİK HARFİM HARFİO HARFİP HARFİS HARFİT HARFİÜ HARFİY HARFİ

Dadandırma kara gelin, dadanırsa yine gelir.

Dadanmış kudurmuştan beterdir. (Alışmış kudurmuştan beterdir)

Dağ adamı! Hasta eder sağ adamı.

Dağ başına harman yapma, savurursun yel için, sel önüne değirmen yapma, öğütürsün.

Dağ başına kış gelir, insanın başına iş gelir.

Dağ başına kış, adamın başına iş gelir.

Dağ başından duman eksik olmaz.

Dağ dağ üstünde olur, ev ev üstünde olmaz.

Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur.

Dağ diye dangırdam, adağın kulağı vardır.

Dağ dumansız insan hatasız olmaz.

Dağ yürümezse abdal yürür.

Dağda gez; belde gez insafı elden bırakma.

Dağdaki kekliğin bini bir paraya.

Dağdan gelip, bağdakini koğar.

Dağlar karı Mart'a alırmış.

Dağları ıssız sanma, körleri gözsüz sanma.

Dam direk üstünde durur.

Damarına göre kan alır.

Damarına göre şerbet verir.

Damdaki iti avluya sıçırtma.

Damdan düşen, damdan düşenin halini bilir.

Damlaya damlaya göl olur.
 Dananın altında buzağı arıyor.
 Danışan dağı aşmış, danışmayan yolu şaşmış.
 Darı unundan baklava, incir ağacından oklava olmaz.
 Darlıkta dirlik olmaz.
 Davacın kadı olursa yardımcın Allah olsun.
 Davetsiz gelen döşeksiz oturur.
 Davul bile dengi dengine diye ses çıkartır.
 Davul dengi dengine diye çalar.
 Davulu biz çaldık, parsayı başkası topladı.
 Davulun sesi uzaktan hoş gelir.
 Dayak cennetten çıkmıştır.
 Dazlayan daza düşer, kel başlı kıza düşer.
 Dede koruk yer, torununun dişi kamaşır.
 Deden yok ,dede paran yok, şükret yezit olduğuna.
 Dediği dedik öttürdüğü düdük.
 Dediğim dedik, çaldığım düdük.
 Defe gelmeyen kışını, davula germe.
 Değirmen iki taştan, muhabbet iki baştan.
 Değirmende doğan sıçan gök gürültüsünden korkmaz.
 Değirmende doğmuş sıçan gök gürlemesinden korkmaz.
 Değirmenden gelenden poğaça umarlar.
 Değirmene gelen nöbet bekler.
 Değirmi yurt tutmaya değirmi göt ister.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Değme bana, değmeyim sana.
 Değme sarhoşa, yıkılana kadar gitsin.
 Deh! denmiş dünyayı, Çüş! diye sen mi durduracaksın?.
 Deli arlanmaz soyu arlanır.
 Deli deli akanı, bura bura tıkarlar.
 Deli deliden hoşlanır, imam ölüden.
 Deli deliyi görünce değneğini saklar.
 Deli dostun olacağına akıllı düşmanın olsun.
 Deli ile çıkma yola, başına getirir bela.
 Deli ile gitme yola, başına gelir türlü bela.
 Deli ile sarhoş aklına geleni işler.
 Deli ineğin mazlum buzağısı olur.
 Deli kız düğün etmiş, kendi baş sedire geçmiş.
 Deli tavuk gibi debelenip durma.
 Deli,deliyi görünce sopasını abası altında saklar.
 Deliden al uslu haberi.
 Deliğe göre yama vururlar.
 Delik büyük, yama küçük.
 Delikli boncuk yerde kalmaz.
 Delikli taş yerde kalmaz.
 Delilsiz cennete bile girilmez.
 Delinin tahtadan davulu olmaz.
 Deliye bal tattırmışlar, çarşıda katran bırakmamış.
 Deliye el ver, eline bel ver.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Deliye geçit yoklatırlar.
 Deliye her gün bayram.
 Deliye taş atma, başını yarar.
 Deliye yel vermişler, eline bel vermişler
 Deliyi düğüne davet etmişlerde kırk gün uyumuş.
 Deliyle zengin aklına geleni işler
 Deme dostuna, der dostuna. Bir gün olur tuz basarlar
 postuna.
 Deme dostuna, o da söylerr dostuna.
 Deme kış yaz, oku yaz.
 Demir ıslanmaz, deli uslanmaz.
 Demir nemden, insan gamdan çürür.
 Demir tavında dövülür.
 Demir tavında, dilber çağında.
 Demircinin canı demirden berk gerek.
 Dene altını mihenk taşında, dene insanı bir başında.
 Denenmişi denemek ahmaklıktır.
 Deniz bal olmuş, fukara kaşık bulamamış.
 Deniz dalgasız olmaz, gönül sevdasız olmaz.
 Deniz dalgasız olmaz, kapı halkasız.
 Deniz kenarında dalga eksik olmaz.
 Deniz suyu gibi ne içiliyorsun, ne geçiliyorsun.
 Denizdeki balığa pazarlık olmaz.
 Denizden geçer, derede boğulur.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)
[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Denize düşen yılana sarılır.
 Denize düşen yılana sarılır.
 Denize düşen,usturaya sarılır.
 Derdin yoksa söylen, borcun yoksa evlen.
 Derdini söylemeyen derman bulamaz.
 Derede tarla sel için, tepede harman yel için.
 Dereyi görmeden paçayı sıvama.
 Dereyi, tepeyi sel bilir; iyiyi kötüyü el bilir.
 Derin su yavaş akar.
 Dert ağlatır, aşk söyletir.
 Dert bir olaydı ağlamak kolaydı.
 Dert Deli Ahmet'in başında.
 Dert gezmiş, derman beraber gezmiş.
 Dert gider amma yeri boş kalmaz.
 Dert inletir,aşk söyletir.
 Dert saklayanda kalır
 Dert, çekene göredir.
 Dertsiz baş olmaz.
 Dertsiz baş terkide gerek.
 Dertsiz baş, bostan korkuluğunda.
 Dertsiz baş, mezara taş.
 Dertsiz bir kabak varmış, onun da başını kesip içini
 oymuşlar.
 Derviş tekkede, hacı Mekke'de bulunur.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)
[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Dervişin fikri ne ise zikri de odur.
 Dervişlik olaydı taç ile hırka, ben de alırdım otuza kırka.
 Destiyi kıranda bir,su getirende bir.
 Destursuz bağa gireni sopa ile kovarlar.
 Destursuz bağa girilmez.
 Deve bir akçeye , deve bin akçeye.
 Deve boynuz ararken kulaktan olmuş.
 Deve büyüktür amma beşini bir eşek yeder.
 Deve deve yerine çöker.
 Deve ile bulgur yeme, üstüne kusar
 Deve Kabe'ye gitmekle hacı olmaz.
 Deve yerine deve çöker.
 Deveci ile görüşen kapısını yüksek açmalı.
 Deveci ile konuşan, kapıyı büyük açar.
 Deveden büyük fil var.
 Deveye bindikten sonra çalı ardına gizlenilmez.
 Deveye binip de,yar altına sığınma.
 Deveye boynun eğri demişler, nerem doğru demiş.
 Deveye boynun eğri, demişler; nerem doğru ki, demiş.
 Deveye burç gerek olursa boynunu uzatır.
 Deveye inişi mi seversin, yokuşu mu? demişler; düz yere mi girdi?.

Deveyi yardan uçuran bir tutam ottur.

Deveyi yardan uçuran, bir tutam ottur

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Deveyi yük değil zelber yıkar.
 Devlet adama ayağıyla gelmez.
 Devlet oğul, mal tahıl, mülk değirmen.
 Devletin malı deniz, yemeyen domuz.
 Devletli gözü perdeli olur.
 Devletli ile deli bildiğini işler.
 Devletli yanını kaşısa yoksul para verecek sanır.
 Devletlinin karnı gen gerek.
 Devletliye dokun geç, fukaradan sakın geç.
 Devriş devrişi tekkede,hacı hacıyı Mekke'de görür.
 Deynekle bir toy vurmuşlarda.Bu değnek toy vuruyor diye kırk yıl saklamışlar.
 Dığdısının dığdısı,dış kapının düğmesi.
 Dibi görülmeyen suya girilmez.
 Dibi görünmeyen kaptan su içme.
 Dibi görünmeyen sudan geçme.
 Diken battığı yerden çıkar.
 Dikensiz gül olmaz.
 Dil bir kulak iki.Bir söyle iki dinle.
 Dil ebsemlaş esen.
 Dil yarası onulmaz.
 Dil yüreğin kepçesidir.
 Dil, gömülün kepçesidir.
 Dilden gelen elden gelse, her fukara padişah olur.

[KİTAPBAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Dilden gelen, elden gelseydi. Dağ üstüne dağ koyardı.
 Dile gelen ele gelir.
 Dilenci bir olsa şekerle beslenir.
 Dilenci dilenciği istemez; ev sahibi ikisini de.
 Dilenci küsmüş, kısmetini kesmiş.
 Dilencinin torbası dolmaz.
 Dilenciye borçlu olma, ya düğünde ister ya bayramda.
 Dilenciye hıyar vermişler de eğri diye beğenmemiş.
 Dilim seni dilim dilim dileyim, başıma geleni senden bileyim.
 Dilim, seni dilerim dilim dilim. Senden çektim acı zulüm.
 Dilin cirmri küçük, cürmü büyük.
 Dilin kemiği yok.
 Dilsizin dilinden anası anlar.
 Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan olmak.
 Dinleyene sivrisinek saz. Dinlemeyene davul zurna az.
 Dinsizin hakkından imansız gelir.
 Dinsizin hakkından imansız gelir.
 Dinsizin ipi ile kuyuya inilmez.
 Dipsiz külek, boş ambarı doldurur.
 Dirgene dayanmayan harmana giremez.
 Diri baş, dirliğini görür.
 Dirlik nerde, devlet orda.

Dişi köpek kuyruğunu sallamayınca, erkek köpek ardına düşmez.
 Dişini gösteren it ısırılmaz.
 Doğan anası olma, doğuran anası ol.
 Doğmadık çocuğa don biçilmez.
 Doğru söyleyeni dokuz köyden koğarlar.
 Doğru söyleyenin bir ayağı üzengide gerek.
 Doğru söz acıdır.
 Doğru söz katarından belli olur.
 Doğru söz yemin istemez.
 Doğruluk dost kapısı.
 Doğruluk minarede kalmış.
 Doğrunun yardımcısı Allah'tır.
 Doğuran avrat Azrail'i yenmiş.
 Dok, acın halinden bilmez.
 Dokuz gobelle ortada mı kaldın.
 Dokuz keçe, su geççe; bir deri, soğuk geri.
 Dokuz kodak anası, gelin bunun neresi.
 Dokuz söz, Bir büyü yerine geçer.
 Dolu desti su almaz.
 Doluya koydum almadı, boşa koydum dolmadı.
 Domuz derisi post olmaz, eski düşman dost olmaz.
 Domuzdan post gâvurdan dost olmaz.
 Domuzdan toklu doğmaz.

Domuzun kuyruğunu kes yine domuz.
 Donsuzun gönlünden dokuz top bez geçer.
 Dost acı söyler.
 Dost ağlatır, düşman güldürür.
 Dost başa bakar, düşman ayağa.
 Dost başa düşman ayağa bakar.
 Dost başa, düşman ayağa bakar.
 Dost bin ise azdır, düşman bir ise çoktur.
 Dost dostun ayıbını yüzüne söyler.
 Dost dostun ayıbını yüzüne söyler.
 Dost dostun eğerlenmiş atıdır.
 Dost evinde başını bağla, düşman evinde tırnağını kes.
 Dost için ölmeli, düşman için dirilmeli.
 Dost ile ye, iç, alışveriş etme.
 Dost kara günde belli olur.
 Dost yüzünden, düşman gözünden belli olur.
 Dostlar alışverişte görsün.
 Dostluk başka, alışveriş başka.
 Dostluk kantar ile alışveriş miskal ile.
 Dostluk kantarla, hesap miskalle.
 Dostsuz düşmansız bir Allah.
 Dostun altttığı taş baş yarmaz.
 Dostun attığı taş baş yarmaz.
 Dostun belası,düşmanın belasından ağırdır.

Dostun ndu cehennem odundan beterdir.
 Dostunu överken yerecek yer bırak.
 Döğüşte yumruk aranmaz.
 Dört atanın dördü de hak.
 Dövüşerek pazarlık et, güle güle ayrıl.
 Dumansız baca olmaz, kahırsız koca olmaz.
 Durdu,durdu turnayı gözünden vurdu.
 Dut kurusu ile yar sevilmez.
 Dut yaprağı açtı, soyun; döktü giyin.
 Duvar eğildiği tarafa yıkılır.
 Duvarın beri yüzü beri, öte yüzü öte.
 Duvarın kulağı var, gözünü de unutma.
 Düğün aşıyla dost ağırlanmaz.
 Düğün değil bayram değil eniştem beni niye öptü.
 Düğün el ile, harman yel ile.
 Düğün girmeyen ev vardır da,ölüm girmeyen ev yoktur.
 Düğün olur iki kişiye, kaygısı düşer deli komşuya.
 Düğünde Fatmacığı kim bilir?.
 Düğünü okuyucu yoklar.
 Dün öleni dün gömerler.
 Dünya bir gemi, akıl yelkeni, fikir dümeni, kolla kendini, göreyim seni.
 Dünya bir kara denizdir ne içilir,ne geçilir.
 Dünya bir yağlı kuyruktur; yiyebilene aşk olsun.

Dünya bir, işin bin.
 Dünya bol olmuş neye yarar, pabuç dar olduktan sonra.
 Dünya dört kulplu bir kazan, bir kulpundan tut da kazan.
 Dünya gençten gence dinçten dince.
 Dünya iki kapılı handır.
 Dünya malı dünyada kalır.
 Dünya ölümlü, gün akşamlı.
 Dünya Sultan Süleyman'a bile kalmamış.
 Dünya Süleyman'a bile kalmamış.
 Dünya tükenir, yalan tükenmez.
 Dünyada adam adama lazım olur.
 Dünyada analar neler doğurur.
 Dünyada her iş biter ama kösenin sakalı bitmez.
 Dünyada tasasız baş bostan korkuluğunda bulunur.
 Dünyanın iki başı bir gelmez.
 Dünyanın ucu uzun.
 Dünyayı sel bassa ördeğe vız gelir.
 Dünyayı umutla yemişler.
 Düş uykudan sonra belli olur.
 Düş uykudan sonra olur.
 Düşenin dostu olmaz.
 Düşman düşmana gazel okumaz.
 Düşman düşmana küçük taş atmaz..
 Düşman, düşmanın halinden bilmez.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)
[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Düşmana yarak gerek, ya düşmandan ırak gerek.
 Düşmanın karınca ise de hor bakma.
 Düşmez kalkmaz bir Allah.
 Düşünse toprağa sarıl.
 Düşüne düşüne görmeli işi, sonra pişman olmamalı kişi.
 Düt demeye dudak gerek.
 Düt demeye dudak ister.
 Düven öküzünün ağzı bağlanmaz.
 Düzlükte kurt ulusa, evde itin bağı sızlar.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)
[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

E HARFİ

TAKDİMA HARFİC HARFİD HARFİF HARFİH HARFİİ HARFİL HARFİN HARFİÖ HARFİR HARFİŞ HARFİU HARFİV HARFİZ HARFİBİYOĞRAFIB HARFİÇ HARFİE HARFİG HARFİI HARFİK HARFİM HARFİO HARFİP HARFİS HARFİT HARFİÜ HARFİY HARFİ

Ecel geldi cihana, baş ağrısı bahane.
 Ecel geldi cihane, baş ağrısı bahane.
 Ecele çare olmaz.
 Eceli gelen fare kedi taşığı kaşır.
 Eceli gelen it cami duvarına siyer.
 Eceli gelen keçi, çobanın ekmeğini yer
 Eceli gelen köpek cami duvarına işer.
 Eceli gelen sıçan kedinin taşaklarını kaşır.
 Edebi, edepsizden öğren.
 Edebi, edepsizden öğren.
 Eden bulur, inleyen ölür.
 Eden bulur, inleyen ölür.
 Eğilen baş kesilmez.
 Eğreti ata binen tez iner.
 Eğretinin canı berk olur.
 Eğri ağaca yayım, her gördüğüne dayım deme.
 Eğri otur, doğru söyle.
 Ek tohumun hasını, çekme yiyecek yasını.
 Ekdiğim nohut,biçtiğim nohut dibine ettiğim
 nohut.Şehre inince leblebi oldum diye gubarma.
 Eken biçer, konan göçer.
 Eken bilmez, biçen bilir.
 Ekici ol, bilici olma.
 Ekin ekmedim ki göğre bakayım.

Ekincinin karnını yarmışlar; kırk bu yılcık, kırk bildircik çıkmış.

Ekmeden biçilmez

Ekmeği ekmekçiye ver, bir ekmek de üste ver.

Ekmeğin büyüğü hamurun çoğundan olur.

Ekmeğin büyüğü hamurundan çıkar.

Ekmeğin büyüğü, hamurun çoğundan olur.

Ekmeğin kestiğini kılıç kesmez.

Ekmekle oynayanın ekmeğiyle oynanır.

Ekmekten kaşık olur ama her yoğurdun hakkına değil.

El ağzı ile çorba içilmez.

El ağzına bakan, karısını tez boşar.

El atına binen tez iner.

El atına binen yaya kalır

El deliye, bende akıllıya muhtacım.

El el için ağlamaz; başına kara bağlamaz.

El el ile, değirmen yel ile.

El el üstünde olur, ev ev üstünde olmaz.

El elden kalmaz, dil dilden kalmaz.

El elden üstündür.

El eli yıkar yüzü.

El elin aynasıdır.

El elin eşiğini türkü çağırarak arar.

El elin nesine, gülerек gider yasına.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

El elin ölüsüne dır dır diye ağlar.

El eliyle yılan tu yalan tut.

El güherdir pislik tutmaz.

El için ağlayan gözden olur,.

El için kuyu kazan, evvela kendi düşer.

El için yanma nare ara.

El içinde vasiyet ettik, ölmemek olmaz.

El ile bozgun düzgün.

El ile gelen düğün, bayram.

El kazanı ile aş kaynamaz.

El kesesinden sultanım, develer olsun kurbanım.

El öpmekle ağız aşınmaz.

El terazi, göz mizan.

El üstünde gömlek eskimez.

El yarası onar, dil yarası onmaz.

El yarası onulur , dil yarası onulmaz.

El yumruğu yemeyen kendi yumruğunu değirmen taşı sanır.

El yumruğu yemeyen, kendi yumruğunu balyoz sanır.

Elçiye zeval olmaz.

Elde bulunan beyde bulunmaz.

Elde yiye, yolda acıkır.

Eldeki yara, yarasıza duvar deliği.

Elden gelen öğün olmaz, o da vaktinde bulunmaz.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

ATA SÖZLERİ

86

Elden gelen övün olmaz, o da vaktinde bulunmaz.
Elden yiyen börkmüş, keseden yiyen çökmüş.
Ele hekim eve şeyim.
Eli boşa ağa uyur derler; eli doluya ağa buyur derler.
Eli dar olanın, dili kısa olur.
Eli doluya: ağa buyur, eli boşa: ağa uyur.
Eli ile köfte yuvarlıyor, gözü kırık kovalıyor.
Elifin hecesi var, gündüzün gecesı var.
Elime ne döktün ki, yüzüne süreyim?
Elin (başkasının> yarası duvardaki kovuk gibidir.
Elin ağzı torba değil ki büzesin.
Elin ağzına bakma aç kalırsın.
Elin attığı ırak gider.
Elin attığı taş ırak gider.
Elin hamuru ile erkek işine karışma
Elin ile koymadığını kaldırma.
Elin iyisi olmaz, gavurun dayısı olmaz:
Elini verince kolunu alamazsın.
Elmanın dibi göl, armudun dibi yol (olmalı).
Elmas çamura düşse yine elmas.
Elmayı çayıra, armudu bayıra.
Elmayı havaya at, düşünceye kadar Allah kerim.
Elmayı soy da ye, armudu say da ye.
Elti eltiden kaçır, görümceler bayrak açar.
Elti eltiye eş olmaz, arpa unundan aş olmaz.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

ATA SÖZLERİ

87

Emanet ata binen, tez iner.
Emanet eşeğin yuları gevşek olur.
Emanete hıyanet olmaz.
Emek olmadan yemek olmaz.
Emmim dayım keseme elimi soksam yesem.
En kolay iş yemek, çiğnemedenden yutulmaz.
Enik çıktığı deliği bilir.
Er ek, geç ek, tava ek.
Er ekmeği, meydan ekmeği.
Er gönülü ibrişim, dolaşırsa açılmaz.
Er kocar, gönül kocamaz.
Er lokması er kursağında kalmaz.
Er olan ekmeğini taştan çıkarır.
Er oyunu üçe kadar.
Erenlerin sağı, solu olmaz.
Ergen gözüyle kız alma, gece gözüyle bez alma.
Ergene karı boşaması kolay.
Ergene var ergene, kaygısız gir yorgana.
Erikenin başına kar yağar.
Erim er olsun da yerim çalı gibi olsun.
Erine göre bağla başını, tencerene göre kaynat aşını.
Erkeğin kalbine giden yol midesinden geçer.
Erkeğin şeytanı kadın.
Erkek arslan arslan da, dişi arslan arslan değil mi?

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Erkek koyun kasap dükkanına yakışır.
 Erkek sel, kadın göl.
 Erken evlenen döl alır, erken kalkan yol alır.
 Erken evlenen yanılmamış.
 Erken kalkan yol alır, er evlenen döl alır.
 Erken kalkmayan avrat, söz dinlemeyen evlat, mahmuzla gitmeyen at, kapında varsa kaldır at.
 Erken kalktım işime, şeker kattım aşıma.
 Esirgenen göze çöp batar.
 Eski çamlar bardak oldu.
 Eski diye atma kürkünü; gerek olur bürünürsün bir günü.
 Eski dost düşman olmaz, yenisinden vefa gelmez.
 Eski düşman dost olmaz.
 Eski kaçmış; iğne iplik geri getirmiş.
 Eskilerden kim kaldı yanıgın hanımdan başka.
 Eskiye itibar olsaydı bitpazarına nur yağardı.
 Esmere al bağla, karşısına geç ağla.
 Esrik devenin çulu eğri gerek.
 Eşeğe altın semer vursalar yine eşektir.
 Eşeğe cilve yap demişler, çifte atmış.
 Eşeğe kaç gün yol gidersin demişler; onu bizlengiç bilir demiş.
 Eşeğe marifetini göster demişler, yıkılıp ağnamış.
 Eşeğe rakı içirmişler; çulunu bahşış vermiş.

Eşeği dama çıkararak yine kendi indirir.
 Eşeği düğüne çağırmışlar, ya odun eksik, ya su demiş.
 Eşeği sahibinin dediği yere bağla da varsın kurt yesin.
 Eşeği süren osuruğuna katlanır.
 Eşeğin gönlüne kalsa bir bağ maydanozu götürmez.
 Eşeğin kuyruğunu kalabalıkta kesme; kimi uzun der, kimi kısa.
 Eşeğin ölümü köpeğe düğündür.
 Eşeğin yorulduğu yere han yapılmaz.
 Eşeğini sağlam bağla, sonra Allah'a ısmarla.
 Eşek bile bir düştüğü yere bir daha düşmez.
 Eşek büyümekle tavlabası olmaz.
 Eşek çamura çökerse sahibinden gayretlisi olmaz.
 Eşek eşeği ödünç kaşır.
 Eşek eve gelmiş, yorga yolda kalmış.
 Eşek hoşaftan ne anlar. Suyunu içer, denesi kalır.
 Eşek hoşaftan ne anlar?.
 Eşek kocamakla tavla başı olmaz.
 Eşek kocamakla tavlabası olmaz.
 Eşek olduktan sonra semer vuran çok olur.
 Eşek sıçtı, gönül geçti
 Eşek, kulağı kesilmekle küheylan olmaz.
 Eşekler çalışır, atlar yer.
 Eşekten at olmaz, ciğerinden aş olmaz.

Eşençaylı düğün eder, Yalaklı herkte kalır.
 Eşşeğe bir cilve yap demişler göt atıp zarta çekermiş.
 Eşşeğe eğer vurur sanat oldum sanır. Kelem aşa girerse yağ oldum sanır.
 Eşşeğin canı acıyınca atı geçer.
 Eşşeğin kuyruğunu kesme kimi uzun kimi kısa der.
 Eşşek çamıra çökünce yol gösteren çok olur.
 Eşşek hoşaftan ne anlar. Suyunu içer tanesini bırakır.
 Et kanlı gerek, yiğit canlı.
 Et kokarsa tuzlanır; ya tuz kokarsa ne yapılır?.
 Et ne kadar arık olsa ekmek üstünde yaraşır.
 Et ola, it ola.
 Et tırnaktan ayrılmaz.
 Eti ciğer eden de avrat, ciğeri et eden de.
 Etin çiği et getirir, ekmeğin çiği dert getirir.
 Etle deri, yemekle diri.
 Etme bulma dünyası.
 Ev alma, komşu al.
 Ev dememişler, evran demişler.
 Ev sahibi mülk sahibi, hani bunun ilk sahibi.
 Ev sahibinin hatırı olmazsa köpeğini dövmek kolaydır
 Evceğizim evceğizim, saklar benim halceğizim.
 Evdeki hesap çarşıya uymaz.

Evden bir ölü çıkacak demişler, herkes hizmetçinin yüzüne bakmış.
 Even enik gözsüz kunlar "Acele eden köpek gözgüs yavrular"
 Evi ev eden avrat.
 Evine göre pişir aşını; erine göre bağla başını.
 Evini temiz tut, misafir gelir; kalbini temiz tut, ölüm gelir.
 Evladı ben doğurdum ama gönlü benim değil ki.
 Evladı ben doğurdum, ama gönlünü ben doğurmadım.
 Evladın var mı, derdin var.
 Evlenenle ev alana Allah yardım eder.
 Evli evinde köylü köyünde gerek.
 Evlinin bir evi var, evsizin bin evi var.
 Evvel can, sonra canan.
 Eyeri ata yük olmaz.
 Eymir nohodu gibi her şeyin içinden çıkıyorsun

F HARFİ

TAKDİMA HARFİC HARFİD HARFİF HARFİH HARFİİ HARFİL HARFİN HARFİÖ HARFİR HARFİŞ HARFİU HARFİV HARFİZ HARFİBİYOĞRAFIB HARFİÇ HARFİE HARFİG HARFİI HARFİK HARFİM HARFİO HARFİP HARFİS HARFİT HARFİÜ HARFİY HARFİ

Fakirlik ayıp değil, tembellik ayıp.

Fala inanma, falsız kalma.

Fare dağa küsmüş te dağın haberi olmamış.

Fare, çıktığı deliği bilir.

Farz sünneti bastırır.

Faydasız baş, mezara yaraşır.

Fazla aş, ya karın ağrıtır ya baş.

Fazla mal göz çıkarmaz.

Fazla naz aşık usandırır.

Felek, kimine kavun yedirir kimine kelek.

Fıkaranın keşanesi puluttandır.

Fıkaranın naftalini çiradan olur.

Fırsat her vakit ele geçmez.

Fırsat sakal altından geçer.

Fıs fıstığı kırıp düşman gözü çıkarmalı.

Fısıltı ev yıkar.

Fincancı katırını ürküten sayısız dayak yer.

Fukaranın düşkünü, beyaz giyer kış günü.

Fukaranın tavuğu tek tek yumurtlar.

G HARFİ

TAKDİMA HARFİC HARFİD HARFİF HARFİH HARFİİ HARFİL HARFİN HARFİÖ HARFİR HARFİŞ HARFİU HARFİV HARFİZ HARFİBİYOGRAFIB HARFİC HARFİE HARFİG HARFİI HARFİK HARFİM HARFİO HARFİP HARFİS HARFİT HARFİÜ HARFİY HARFİ

Gafil olan çobana dağ taş kesilir.

Gafile kelim, nafile kelim.

Gammaz olmasa tilki pazarda gezer.

Gancık enik kuyruk sallamaz ise erkek enik dolanmaz.

Gancık enik yalanır, erkek enik dolanır.

Garibe bir selam bin altın değer.

Garibin yardımcısı Allah'dır.

Garip itin kuyruğu bacağı arasında gerek.

Garip kim, kör olur o.

Garip kuşun yuvasını Allah yapar.

Gavura kızıp oruç yenmez.

Gavurun ekmeğini yiyen gavurun kılıcını çalar.

Gavurun tembeli keşiş, Müslüman'ın tembeli derviş.

Gece işi kör işi, gündüze bırak işi.

Gece yağar gündüz açar, yıl düzgünlüğü; erkek söyler kadın susar, ev düzgünlüğü.

Geceler kötülüğe gebedir.

Geç olsun da güç olmasın.

Geçmiş mazi, yenmiş kuzu derler.

Geçtiğin köprüleri yakma.

Gel demek kolay ama git demek güçtür.

Gel demek kolay, git demek güçtür.

Gel denilen yere gitmeye ar eyleme; gelme denilen yere gidip yerini dar eyleme.

Geldik yüze, çıktık düze.
 Gelen geçer, konan göçer.
 Gelen gidene rahmet okutur.
 Gelen gideni aratır.
 Gelin altın taht getirmiş, çıkmış kendisi oturmuş.
 Gelin ata binmişde, görkü kimin kapıya inmiş.
 Gelin attı buyruk Hak'ta.
 Gelin bindi deveye gör kısmeti nereye.
 Gelin eşikte oğlan beşikte.
 Gelin girmedik ev olur, ölüm girmedik ev olmaz.
 Gelin girmeyen ev vardır da,ölüm girmeyen ev yoktur.
 Gelin olmayan kızın vebali amcası oğlunun boynuna.
 Gem almayan atın ölümü yakındır.
 Gemisini kurtaran kaptan.
 Genç iken taş taşıyan,yaşlanınca yersin aşı.
 Gençliğin kıymeti ihtiyarlıkta bilinir.
 Gençlikte para kazan, kocalıkta kur kazan.
 Gençlikte taş taşı, kocalıkta ye aşı.
 Geniş günün de dar gezen, dar günün de geniş gezer.
 Gerçek dost kötü günde belli olur.
 Gergin ip, çabuk kopar.
 Getir bana hıdrellezi, göstereyim sana yazı.
 Gezen ayağa taş değer.
 Gezen kurt aç kalmaz.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Gideceğin Antep, yiyeceğin pekmez.
 Giden gelse dedem gelirdi.
 Gidilmeyen yer senin olmaz.
 Gidip de gelmemek var, gelip de görmemek var.
 Gitti ağalar paşalar, kellere kaldı köşeler.
 Gittiğin yer kör ise, gözünü yum da bak.
 Gizlide gebe kalan aşıkarede doğurur.
 Gizliden gebe kalan, aşikâre doğurur.
 Göç dönüşü topal eşek öne geçer.
 Göçtük yurdun kadri konduk yurttan bilinir.
 Göge direk, denize kapak olmaz.
 Gök gürlmeden yağmur yağmaz.
 Gök gürlmeden yağmur yağmaz.
 Gökten ne yağdı da yer kabul etmedi.
 Gökten yere yağar, yerden göge değil.
 Gökyüzünde düşün var deseler, kadınlar merdiven kurmaya kalkar.
 Göl yerinden su eksik olmaz.
 Gölbez büyür it olur,sirke büyür bit olur.
 Göle su gelinceye kadar kurbağanın gözü patlar.
 Gölgesinde oturulacak ağacın dalı kesilmez.
 Gölgeyi hoş gören tekneyi boş görür.
 Gön yufka yerinden delinir.
 Gönün yazı var, kışı var.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Gönül bir sırça saraydır, kırılırsa yapılmaz.
 Gönül düştü bir boka o da misk gibi koka.
 Gönül ferman dinlemez.
 Gönül karımaz gönlün kararmayınca.
 Gönül ummadığı yere küser.
 Gönül var otluğa, gönül var bokluğa.
 Gönül verme evliye; eve gider unuttur.
 Gönülden gönüle yol olsada gözükmez.
 Gönülsüz namaz göğe ağmaz.
 Gönülsüz yenen aş, ya karın ağrıtır ya baş.
 Gördün deli, savul geri.
 Gören gözün hakkı vardır.
 Görenedir görene, köre nedir köre ne?.
 Görgülü kuşlar gördüğünü işler, görmedik kuşlar ne görsün ki ne işler?.
 Görmemiş görmüş, gülmeden ölmüş.
 Görmemişin oğlu olmuş, çekmiş çükünü koparmış.
 Görünen dağın uzağı olmaz.
 Görünen köy kılavuz istemez.
 Görünüşe aldanma, ne olduğunu sonra gör.
 Göz gördüğünü ister.
 Göz görmeyince gönül katlanır.
 Göz görür, gönül çeker.
 Göz görür, gönül ister.

Göz odur ki dağın arkasını göre, akıl odur ki başa geleceği bile.
 Göz var, izan var.
 Gözden ırak olan gönülden de ırak olur.
 Göze yasak olmaz.
 Gözlüye gizli yoktur.
 Gözsüzden gözlü doğar, dilsizden dilli doğar, ille deli soy kovar.
 Gözü tanede olan kuşun ayağı tuzaktan kurtulmaz.
 Gözün ile görmediğini söyleme.
 Gurkun cücüğü güzün sayılır.
 Gülme komşuna gelir başına.
 Gülü seven dikenine katlanır.
 Gülü seven, dikenine katlanır.
 Gün doğmadan neler doğar.
 Gün geçer, kin geçmez.
 Gün güne uymaz bir olur sanma.
 Gün varken davarını eve götür.
 Gün, gece olduğu için vardır.
 Gündüz yağar gece açar, yıl bozgunluğu; kadın söyler erkek susar, ev bozgunluğu.
 Gündüz yenilen hurmalar, gece mideni tırmalar.
 Gündüzün mum yakan geceyle bulamaz.
 Güne göre kürk giyinmek gerek.

Güneş balçıkla sıvanmaz.
 Güneş girmeyen eve doktor girer.
 Güneş girmeyen eve hekim girer.
 Gürültü istemeyen kazancı dükkânına girmez.
 Güttüğü bir koyun, ıslığı dağı tepeyi tutar.
 Güttüğü iki keçi, ıslığı dağı taşı tuttu.
 Güvenme dostuna, saman doldurur postuna.
 Güvenme varlığa, düşersin darlığa.
 Güzel bürünür, çirkin görünür.
 Güzel gözünden, yiğit sözünden belli olur.
 Güzel kanda kavga anda.
 Güzele bakmak sevaptır.
 Güzele bakmanın göze faydası var.
 Güzele kırk günde doyulur, iyi huyluya kırk yılda
 doyulmaz.
 Güzele köken bile yakışır.
 Güzele köken yakışır, çirkine allar neylesin.
 Güzele ne yaraşmaz, senin gözün güzel görürse.
 Güzeli herkes sever.
 Güzeli kızken görme, beşik ardında gör.
 Güzelin düşmanı çok olur.
 Güzellerin talihi çirkin olur.
 Güzellik ondur, dokuzu dondur.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)
[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

H HARFİ

[TAKDİM](#)
[A HARFİ](#)
[C HARFİ](#)
[D HARFİ](#)
[F HARFİ](#)
[H HARFİ](#)
[İ HARFİ](#)
[L HARFİ](#)
[N HARFİ](#)
[Ö HARFİ](#)
[R HARFİ](#)
[Ş HARFİ](#)
[U HARFİ](#)
[V HARFİ](#)
[Z HARFİ](#)
[BİYOGRAFI](#)
[B HARFİ](#)
[Ç HARFİ](#)
[E HARFİ](#)
[G HARFİ](#)
[I HARFİ](#)
[K HARFİ](#)
[M HARFİ](#)
[O HARFİ](#)
[P HARFİ](#)
[S HARFİ](#)
[T HARFİ](#)
[Ü HARFİ](#)
[Y HARFİ](#)
[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)
[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Haberi verenden alan uz gerek.
 Hacı hacı olmaz gitmekle Mekke'ye, dede dede olmaz gitmekle tekkeye.
 Hacı hacıyı Mekke'de bulur.
 Hacı Mekke'de, derviş tekkede.
 Hacı olmayacak hacıyı deve üstünde yılan sokar.
 Haddini bilmeyene bildirirler.
 Hafıza-i beşer nisyan ile malüldür.
 Hak deyince akan sular durur.
 Hak doğrunun yardımcısıdır.
 Hak yerde kalmaz.
 Hak yerini bulur.
 Hak yolu varken bok yolu seçilmez.
 Haklı söz haksızı Bağdat'tan çevirir.
 Hal halin yoldaşıdır.
 Halaya giren kolunu sallar.
 Halayıktan kadın olmaz, gül ağacından odun olmaz.
 Halıda nakış bir gerek.
 Halka verir talkını, kendi yutar salkımı.
 Hamala semeri yük olmaz.
 Hamama giren terler.
 Hamı tatlı, yetkini acı.
 Hamsin, zemheriden kemsin.
 Hamşin, vur kütüğü yansın.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Hangi gün vardır akşam olmadık.
 Hanım kırarsa kaza, halayık kırarsa ceza,.
 Haramın temeli olmaz.
 Haramzade pazar bozar, helalzade pazar yapar.
 Harman döven öküzün ağzı bağlanmaz.
 Harman dövmek keçinin işi değil.
 Harman sonu dervişlerindir.
 Harman yel ile, düğün el ile olur.
 Harman yel ile, düğün el ile.
 Harmanda dirgen yiyen sıpa, yılına kadar acısını unutmaz.
 Harmanı yakarım diyen, orağa yetişmemiş.
 Hasta ol benim için, öleyim senin için.
 Hasta olmayan, sağlığın kadrini bilmez.
 Hasta sağ kalırsa hekime karşı gelir.
 Hasta yatan değil, eceli gelen ölür.
 Hastalık kantarla girer, miskalle çıkar.
 Hastalık sağlık bizim için.
 Hastaya bakmaktan hasta olması yeğdir.
 Hastaya yatak sorulmaz.
 Hatasız kul olmaz.
 Hatır alma bir elma.
 Hatır için çiğ tavuk yenir.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Havada ahreni ile uçmayan kuşun sesi havadan değil,
tavadan gelir.

Havlayan köpek ısırılmaz.

Haydan gelen huya gider.

Hayıf ölene olur.

Hayır dile eşine , hayır gele başına.

Hazıra dağlar dayanmaz.

Hazıra hanak, pişmişe konak.

He demek de iş bitirir, yok demek de.

Hekim kim, başına gelen.

Hekimsiz, hakimsiz memlekette oturma.

Helal kazanç ile pilav yenmez.

Helal kazanç ile yağlı pilav yenmez.

Helale cömertlik olmaz.

Helva şirin, nefis kafir.

Hem kız, hem baldırı düz hem de ucuz olur mu?

Her ağacın meyvesi olmaz.

Her ağaç kökünden kurur.

Her ağaçtan kaşık olmaz.

Her akla geleni işleme her ağacı taslama.

Her başın bin derdi var, değirmencininki su.

Her çiçek koklanmaz.

Her çok, azdan olur.

Her damardan kan alınmaz.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Her deliğe elini sokma, ya yılan çıkar ya çıyan.

Her delinin başına bayrak dikilse bedestende bez kalmaz.

Her düşüş bir öğreniş.

Her gün baklava börek yense bıkılır.

Her gün gezen kırdı, bir gün uğrar kurda.

Her günün bir gecesi vardır.

Her horoz kendi çöplüğünde öter.

Her horoz kendi çöplüğünde öter;

Her inişin bir yokuşu vardır.

Her inleyen ölmez.

Her işin başı sağlık.

Her işte bir hayır vardır.

Her kadının bir soğan doğrayışı vardır

Her kapının bir anahtarı vardır.

Her kaşığın kısmeti bir olmaz.

Her koyun kendi bacağından asılır.

Her kuşun eti yenmez.

Her sakaldan bir tel çekseler, köseye sakal olur.

Her sakallıyı baban mı sanırsın?

Her şakanın altında bir gerçek yatar.

Her şakanın yüzde yetmişi gerçektir

Her şey incelikten insan kabalıktan kırılır.

Her şeyin vakti var, horoz bile vaktinde öter.

Her şeyin yenisi, dostun eskisi.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Her şeyin yokluğu yokluktur.
 Her taş baş yarmaz.
 Her vaktin bir padişahı var.
 Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır
 Her yiğidin gönlünde bir arslan yatar.
 Her zaman çiğdem çıkmaz; bazen de küsküç kırılır.
 Her zaman gemicinin istediği rüzgar esmez.
 Her zaman gemicinin istediği rüzgar esmez.
 Her zamanı bir sayma yanılırsın.
 Her ziyan bir öğüttür anlar isen.
 Herkes aklını pazara çıkarmış , yine kendi aklını almış.
 Herkes aklını pazara çıkarmış, yine kendi aklını beğenmiş.
 Herkes bildiğini okur.
 Herkes davul çalar ama çomağı makama uyduramaz.
 Herkes ektiğini biçer.
 Herkes evinde ağadır.
 Herkes gübresini kendi tarlasına kor.
 Herkes karının rengine boyanır.
 Herkes kaşık yapar ama sapını ortaya getiremez.
 Herkes kaşık yapar ama sapını yapamaz.
 Herkes kendi ayıbını bilmez.
 Herkes kendi ölüsü için ağlar.
 Herkes ne ederse kendine eder.

Herkes sakız çiğner ama kızı tadını çıkarır.
 Herkes sevdiğini öper, bayram da bahane.
 Herkes zibilliğinin horozu.
 Herkese tükrüğü bal.
 Herkesin akıllı bir olsa koyuna çoban bulunmaz.
 Herkesin arşınına göre bez vermezler.
 Herkesin delisi evinde, derdi karnında.
 Herkesin ettiği yoluna gelir.
 Herkesin geçtiği köprüden sen de geç.
 Herkesin hamuru ekmeğine göredir.
 Herkesin tenceresi kapalı kaynar.
 Herkesin yorulduğu yere han yapmazlar.
 Hıdrellez yaz kapısı, yedi gün sürer tipisi.
 Hırsız evden olursa mandayı bacadan aşırır.
 Hırsız sekiz, köşe dokuz.
 Hırsızlığı da öğren, başucunda dursun.
 Hırsızlık bir ekmekten, kahpelik bir öpmekten.
 Hırsla kalkan zararlar oturur.
 Hıyar akçesiyle alınan eşeğin ölümü sudan olur.
 Hıyarın önü, dutun sonu.
 Hızlı giden atın boku seyrek düşer.
 Hiçbir şeye sahip olmayanın kaybedeceği hiçbir şey yoktur.
 Hile ile iş gören mihnet ile can verir.

Hilekardan yumurta alan, içinde sarısını bulamaz.
 Hoca bildiğini okur.
 Hoca okurken yanılır.
 Hoca osurursa cemaat sıçar.
 Hocanın dediğini tut, yoluna gitme.
 Hocanın dediğini yap , yaptığını yapma.
 Hocanın vurduğu yerde gül biter.
 Horoz ne kadar öterse ötsün, civciv tavuğun dıkdıkına bakar.
 Horoz ölür gözü çöplüğünde kalır.
 Horozu çok olan köyün sabahı geç olur.
 Horozu çok olan yerin sabahı geç olur.
 Huylu huyundan vazgeçmez.

I HARFİ

[TAKDİM](#)[A HARFİ](#)[C HARFİ](#)[D HARFİ](#)[F HARFİ](#)[H HARFİ](#)[İ HARFİ](#)[L HARFİ](#)[N HARFİ](#)[Ö HARFİ](#)[R HARFİ](#)[Ş HARFİ](#)[U HARFİ](#)[V HARFİ](#)[Z HARFİ](#)[BİYOĞRAFI](#)[B HARFİ](#)[Ç HARFİ](#)[E HARFİ](#)[G HARFİ](#)[I HARFİ](#)[K HARFİ](#)[M HARFİ](#)[O HARFİ](#)[P HARFİ](#)[S HARFİ](#)[T HARFİ](#)[Ü HARFİ](#)[Y HARFİ](#)

İhlamurdan odun olmaz, beslemeden kadın olmaz.
 İliya ılıya yaz, soğuyu soğuya kış gelir.
 Irak yerin haberini kervan getirir.
 Irmak kenarına çeşme yapılmaz.
 Irmaktan geçerken at değiştirilmez.
 Irz insanın kanı pahasıdır.
 Isıracak it dişini göstermez.
 Isıramadığın eli öp başına koy.
 Isıramadığın eli öp de başına koy.
 Isıran it, dişini göstermez.
 Isırgan ile taharet olmaz.
 Isırgan, ocağında biter.
 Isıtma ben tuttuğumu kırk yıl sonra tanırım demiş.
 Islanmışın yağmurdan pervası yoktur.
 Ismarlama hac, hac olmaz.
 Işığını akşamdan önce yakan sabaha çırasında yağ bulamaz.
 Işığını akşamdan önce yakan, sabah çırasına yağ bulamaz.

İ HARFİ

[TAKDİM](#)[A HARFİ](#)[C HARFİ](#)[D HARFİ](#)[F HARFİ](#)[H HARFİ](#)[İ HARFİ](#)[L HARFİ](#)[N HARFİ](#)[Ö HARFİ](#)[R HARFİ](#)[Ş HARFİ](#)[U HARFİ](#)[V HARFİ](#)[Z HARFİ](#)[BİYOĞRAFI](#)[B HARFİ](#)[Ç HARFİ](#)[E HARFİ](#)[G HARFİ](#)[I HARFİ](#)[K HARFİ](#)[M HARFİ](#)[O HARFİ](#)[P HARFİ](#)[S HARFİ](#)[T HARFİ](#)[Ü HARFİ](#)[Y HARFİ](#)

İki daban, bir saban yerine geçer.
 İki söz bir büğü yerine geçer.
 İmam osurursa, cemaat sıçar.
 İnersin gönül inersin, attan eşeğe binersin, onu da
 buyamazsan yolu yaya gidersin.
 insana güvenme ölür, ağaca dayanma kurur.
 İşleyen demir ışıldar.
 it ite, itde kuyruğuna buyuruyor
 İt ürür kervan yürür.
 İt, iti ısırılmaz.
 İtle dalaşmaktansa çalıyı dolaşmak iyidir.
 İtsiz köy bulmuşta, değneksiz dolaşıyor.
 İyi insan sözü üstüne gelir.

K HARFİ

[TAKDİM](#)[A HARFİ](#)[C HARFİ](#)[D HARFİ](#)[F HARFİ](#)[H HARFİ](#)[İ HARFİ](#)[L HARFİ](#)[N HARFİ](#)[Ö HARFİ](#)[R HARFİ](#)[Ş HARFİ](#)[U HARFİ](#)[V HARFİ](#)[Z HARFİ](#)[BİYOGRAFI](#)[B HARFİ](#)[Ç HARFİ](#)[E HARFİ](#)[G HARFİ](#)[I HARFİ](#)[K HARFİ](#)[M HARFİ](#)[O HARFİ](#)[P HARFİ](#)[S HARFİ](#)[T HARFİ](#)[Ü HARFİ](#)[Y HARFİ](#)

Kabahat da gizli olmalı, ibadet de.
 Kabahat öldüründe değil, ölümdedir.
 Kabahat ölüme değil, öldürümdedir.
 Kabahat samur kürk olsa kimse sırtına almaz.
 Kabiliyetli çırak ustayı geçer Bunun ustası falancadır.
 Kabul olunmayacak duaya amin denmez.
 Kaçan balık büyük olur.
 Kaçan balık büyük olur.
 Kaçanı kovmazlar, yıkılanı vurmazlar.
 Kaçanın anası ağlamamış.
 Kader olmayınca kadir bilinmez.
 Kadı anlatana göre fetva verir.
 Kadı anlatışa göre fetva verir.
 Kadı ekmeğini karınca yemez.
 Kadın kocasını isterse vezir, isterse rezil eder.
 Kadın kocasının çarığı, anasının sarığıdır.
 Kadının fendi erkeği yendi.
 Kadının sofusu, şeytanın maskarası.
 Kadının şamdanı altın olsa mumu dikecek erkektir.
 Kadıyla mı iyisin, kapıyla mı? Kapıyla.
 Kalaylı bakır küflenmez.
 Kalbin yolu mideden geçer.
 Kaldın mı oğul eline, müdara eyle geline.

Kalem kılıçtan keskindir.
 Kalendere kış geliyor demişler, titremeye hazırım diye cevap vermiş.
 Kalın incelene kadar ince üzüdür.
 Kalıp kıyafetle adam adam olmaz.
 Kalkacağın yere oturma.
 Kalp kazanır, kaltaban gönenir.
 Kan kus, kızılılık şerbeti içtim de.
 Kan, kanla yunmaz.
 Kanaat gibi devlet olmaz.
 Kanatsız kuş uçmaz.
 Kanatsız kuş uçmaz.
 Kancık yalanmadan erkek dolanmaz.
 Kanı kanla yumazlar, kanı su ile yurlar.
 Kapıyı kırarsan odun çok olur.
 Kar erir, bok ayaza çıkar.
 Kar kuytuda, para pintide eğleşir.
 Kar ne kadar çok yağsa yaza kalmaz.
 Kar susuzluk kandırmaz.
 Kar yağdığı gün tozar.
 Kar yağınca, ya el üşür, ya ayak.
 Kar yerin gübresidir.
 Kar yılı var yılı.
 Kar, zararın kardeşidir.

Kara gün kararıp kalmaz.
 Kara haber tez duyulur.
 Kara keçiyi gören içi dolu yağ sanır.
 Karabürçek camisi gibi ırak durma.
 Karakışta karlar, martta yağmaz, nisanda durmazsa
 değme çiftçinin keyfine.
 Karamanın koyunu,sonra çıkar oyunu.
 Karaya sabun, deliye öğüt neylesin.
 Kardeş kardeşin ne öldüğünü ister; ne onduğunu.
 Kardeşim ağa, avradı hatın, almaz beni kulluğa satın.
 Kardeşim olsun da kanlım olsun.
 Karga dermiş ki: Çocuklarım olalı burnumu göme göme
 bok yiyemedim.
 Karga kekliği taklit edeyim derken kendi yürüyüşünü
 şaşırmış.
 Karga mandayı babası hayrına bitlemez.
 Karga şakırdamış bülbülüm sanmış.
 Karga yavrusuna bakmış, benim ak pak evladım demiş.
 Kargaya bokun kimya demişler gitmiş denize sıçmış.
 Karıkoca bir sözle yakın, bir sözle uzaktır.
 Karın tok it gölgede yatar.
 Karınca kanatlanınca serçe oldum sanır.
 Karıncadan ibret al, yazdan kışı karşılar.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Karınca zevali gelince kanatlanır.
 Karpuz kabuğunu görmeden denize girme.
 Karpuz kabuğuyla büyüyen eşeğin ölümü sudan olur.
 Karpuz kesmekle bararet sönmez.
 Karpuz kökeninde büyür.
 Kartala bir ok değmiş, yine kendi yeleğinden.
 Kartalın beğenmediğini kargalar kapışır.
 Kasap, yağı bol olunca gerisini yağlar.
 Kasavetsiz ağız anahtarsız açılır.
 Kasım yüz elli, yaz belli.
 Kasımdan on gün evvel ek, on gün sonra ekme.
 Kaş çatmakla çatık kaşık olunmaz.
 Kaş ile göz, gerisi söz.
 Kaşığı herkes yapar ama sapını ortaya getiremez.
 Katıra baban kim? demişler,at dayım olur demiş.
 Katranı kaynatmayla olur mu şeker,cinsi bozuk olan
 cinsine çeker.
 Katranı kaynatsan olmaz ki şeker, cinsini sevdiğim
 cinsine çeker.
 Kavak uzaya uzaya göğe yetmez.
 Kavak, yaprağını tepeden dökerse kış çok olur.
 Kavanoz dipli dünya.
 Kavgada kılıç ödünç verilmez.
 Kavun karpuz yata yata büyürmüş.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Kavurğanın yanarı sıçrar.
 Kaya uçmazsa dere dolmaz.
 Kayış bilir kutan ne çeker.
 Kaymağı seven mandayı yanında taşır.
 Kaynana öcü, oğlu cici.
 Kaynana pamuk ipliğı olup raftan düşse gelinin başını yarar.
 Kaynayan kazan kapak tutmaz.
 Kaz gelen yerden tavuk esirgenmez.
 Kaz gelen yerden tavuk esirgenmez.
 Kaz kazla, daz dazla, kel tavuk kel horozla.
 Kaza geliyorum demez.
 Kazan kazana kara demiş.
 Kazan taşarsa kepçenin değeri olmaz.
 Kazanırsan dost kazan, düşmanı anan da doğurur.
 Kazanmayanın kazanı kaynamaz.
 Kazaya rıza gerek.
 Kazın cücüğünü güzün sayarlar.
 Kazma elin kuyusunu, kazarlar kuyunu.
 Keçi geberse de kuyruğunu indirmez.
 Keçi kurttan kurtulsa gergedan olur.
 Keçi nereye çıkarsa oğlağı da oraya çıkar.
 Keçide de sakal var.
 Keçinin büzüğü gidişince çobanın değneğine sürünür.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Keçinin çıktığı yere oğlağı da çıkar.
 Keçinin sumağa ettiğini sumak keçiye edecek.
 Keçiye can kaygısı, kasaba et kaygısı.
 Keçiye can kaygısı, kasaba yağ kaygısı.
 Keçiye içki içirmişler kurdun evini sormuş.
 Kedi bir yerini görmüş yara sanmış
 Kedi götünü görmüş, yaram var demiş.
 Kedi törpüyü yalar da kanlar çıktıkça oh der.
 Kedi uzanamadığı ciğere, pis der.
 Kedi, yavrusunu yerken sıçana benzetir.
 Kedinin boynuna ciğer asılmaz.
 Kedinin gideceğı samanlığa kadar.
 Kedinin kabahatini önüne koyarlar, öyle döverler.
 Kedinin kanadı olsaydı serçenin adı kalmazdı.
 Kedinin usluluğı sıçan görünceye kadar.
 Kedinin yüğürttüğü yer samanlığa kadardır.
 Kediye bokun kimya demişler, üstünü örtmüş.
 Kediye sıkıştırırsan üstüne atılır.
 Kefen alacak adam gözünün yaşından belli olur.
 Kefenin cebi yok.
 Kefilin ya saçı, ya sakalı.
 Kehlesi muteber olur, talihi yaver gidenin.
 Kel kız ablasının saçıyla öğünürmüş.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Kel kız teyzesinin saçıyla övünür.
 Kel kıza kocan çirkin demişler -Babamın evinde oda
 yoktu yademiş.
 Kel ölür, sırma saçlı olur; kör ölür, badem gözlü olur.
 Kel yanında kabak anılmaz.
 Kele kösedden yardım olmaz.
 Kelin ayıbını takke örter.
 Kelin ilacı olsa başına sürer.
 Kelle sağ olsun da külah bulunur.
 Kem söz, kalp akça sahibinindir.
 Kemikle deri, yemekle diri.
 Kenarın dilberi nazik de olsa nazenin olmaz.
 Kendi düşen ağlamaz.
 Kendine iğneyi, ele çuvaldızı batır.
 Kepenek altında er yatar.
 Kes parmağını çık pazara, em buyuran çok olur.
 Keseye danış, pazarlığa sonra giriş.
 Kesilen baş yerine konmaz.
 Keskin akıl keramete kış attırır.
 Keskin sirke kabına zarar.
 Kılavuzu karga olanın burnu boktan kurtulmaz.
 Kışın yaşa, yazın taşa oturma.
 Kızım sana söylüyorum. Gelinim sen dinle.

Kızını dövmeyen dizini döver.
 Kimi köprü bulamaz geçmeye, kimi su bulamaz içmeye.
 Kiminin devesi , kiminin duası.
 Kimse ayrılanı ekşi demez.
 Kimse bilmez, kim kazana kim yiye.
 Kimse kendi memleketinde peygamber olmaz.
 Kimse kimsenin çukurunu doldurmaz.
 Kimse kimsenin kısmetini yemez.
 Kimseden kimseye hayır yok.
 Kimsenin ahı kimsede kalmaz.
 Kimsenin çırası tana kadar yanmaz.
 Kimseye arşınına göre bez vermezler.
 Kiraz dut yetişmese beni yiyenin boynunu sapıma
 döndürürüm.
 Koca eşiği yoldan çıkaran sıpanın oynaması.
 Koça boynuzu yük olmaz.
 Kork Ebrilin beşinden, Öküzü ayırır eşinden
 Korkak tavşan çok yaşar.
 Koyun güden kurt görür.
 Koyunun olmadığı yerde keçiye Abdurrahman çelebi
 derler.
 Köpek köpekliği ile ekmek yediği kapıyı unutmaz.
 Köpekle dalaşmaktansa çalıyı dolaşmak evladır.

Köpeksiz köye düşmüşste değneksiz sallanıyor.
 Köse dağına dolu yağmış, bizim mahalleye deli yağmış.
 Kurbağanın vıraklaması suyu bulandırmaz.
 Kurşun yemiş domuz gibi gidiyor.
 Kurt dumanlı havayı sever.
 Kurt kocayınca köpeklere maskara olur.
 Kuruya kurt düşmez.
 Kuyu pisse su vermez.

L HARFİ

[TAKDİM](#)

[A HARFİ](#)

[C HARFİ](#)

[D HARFİ](#)

[F HARFİ](#)

[H HARFİ](#)

[İ HARFİ](#)

[L HARFİ](#)

[N HARFİ](#)

[Ö HARFİ](#)

[R HARFİ](#)

[Ş HARFİ](#)

[U HARFİ](#)

[V HARFİ](#)

[Z HARFİ](#)

[BİYOGRAFI](#)

[B HARFİ](#)

[Ç HARFİ](#)

[E HARFİ](#)

[G HARFİ](#)

[I HARFİ](#)

[K HARFİ](#)

[M HARFİ](#)

[O HARFİ](#)

[P HARFİ](#)

[S HARFİ](#)

[T HARFİ](#)

[Ü HARFİ](#)

[Y HARFİ](#)

Laf lafı açar, laf kapıyı açar
 Laf torbaya girmez.
 Lafla peynir gemisi yürümez.
 Lafla pilav pişerse deniz kadar yağı benden.
 Latife latif gerek.
 Leyleği kuştan mı sayarsın, yazın gelir, kışın gider.
 Leyleğin ömrü lak lakla geçer.
 Lokma çiğnemedenden yutulmaz.
 Lokma karın doyurmaz, şefkat artırır

M HARFİ

[TAKDİM](#)

[A HARFİ](#)

[C HARFİ](#)

[D HARFİ](#)

[F HARFİ](#)

[H HARFİ](#)

[İ HARFİ](#)

[L HARFİ](#)

[N HARFİ](#)

[Ö HARFİ](#)

[R HARFİ](#)

[Ş HARFİ](#)

[U HARFİ](#)

[V HARFİ](#)

[Z HARFİ](#)

[BİYOGRAFI](#)

[B HARFİ](#)

[Ç HARFİ](#)

[E HARFİ](#)

[G HARFİ](#)

[I HARFİ](#)

[K HARFİ](#)

[M HARFİ](#)

[O HARFİ](#)

[P HARFİ](#)

[S HARFİ](#)

[T HARFİ](#)

[Ü HARFİ](#)

[Y HARFİ](#)

Mahkeme kadıya mülk değil.
 Mal adama hem dost, hem düşmandır.
 Mal canı kazanmaz, can malı kazanır.
 Mal canın yongasıdır.
 Mal istersen bedeninden, evlat istersen belinden.
 Mal melameti örter.
 Malı mala canı cana ölçmeli.
 Malı ongun olanın adı anın olur.
 Malın iyisi boğazdan geçer.
 Malını yemesini bilmeyen zengin her gün züğürttür.
 Mart ayı, dert ayı.
 Mart ayların çingenesidir.
 Mart çıkmadıkça dert çıkmaz.
 Mart dokuzunda çıra yak, bağ buda.
 Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.
 Mart martladı, tavuk yumurtladı.
 Mart martlar tavuk yumurtlar.
 Mart yağar, nisan övünür; nisan yağar, insan övünür.
 Martta sürmez, eylülde ekmezsen sabanı bırak.
 Martta tezek kuruya, nisanda seller yürüye.
 Martta yağmasın, nisanda dinmesin.
 Maşa varken elini ateşe sokma.
 Mayasız yoğurt tutmaz.
 Maymun yoğurdu yemiş, artığını ayının yüzüne sürmüş.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)
[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Mazlumun ahı, indirir şahı.
 Meramın elinden bir şey kurtulmaz.
 Merdiven ayak ayak çıkılır.
 Merhametten maraz doğar.
 Meyhaneciden kefil istemişler, bozacıyı göstermiş.
 Meyhaneciden şahit istemişler bozacıyı göstermiş.
 Meyil verme evliye, eve gider unuttur.
 Meyve veren ağaç taşlanır.
 Meyveli ağaca taş atan çok olur.
 Meyveli ağacı taşlarlar.
 Mezar taşı ile övünülmez.
 Mısıra yağmur geliyor demişler; çapan birlik mi? demiş.
 Mızrak çuvala sığmaz.
 Mididin gibi başucumu bekleme.
 Minare de doğru, ama içi eğri.
 Minare ne kadar uzun olursa olsun, hoca bildiğini okur.
 Minareyi çalan kılıfını hazırlar.
 Minareyi yaptırmayan yerden bitmiş sanır.
 Miras helal, hele al demişler.
 Mirasa nereye gidiyorsun? demişler; esip savurmaya demiş.
 Miri malı balık kılçığıdır, yutulmaz.
 Misafir ev sahibinin danasıdır. Nereye isterse araya bağlar.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)
[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Misafir ev sahibinin kuzusudur.
 Misafir kısmeti ile gelir.
 Misafir misafiri istemez , ev sahibi ikisini de.
 Misafir on kısmetle gelir; birini yer, dokuzunu bırakır.
 Misafir umduğunu değil bulduğunu yer.
 Misafir üç gün misafirdir.
 Misafirin umduğu ev sahibine iki övün olur.
 Misafirin yüzüzü sahibini ağırlar.
 Misk yerini belli eder.
 Miskçiyle konuş, miskine bulaş; pisçiyle konuş, pisine bulaş.
 Miyancının kesesi bol olur.
 Muhabbet iki başlı değirmen iki taşlı olur.
 Mum dibine ışık vermez.
 Mum yanmayınca pervane dönmez.
 Müft olsun da zift olsun.
 Mühür kimde ise Süleyman odur.
 Mürüvvete endaze olmaz.

N HARFİ

[TAKDİM](#)[A HARFİ](#)[C HARFİ](#)[D HARFİ](#)[F HARFİ](#)[H HARFİ](#)[İ HARFİ](#)[L HARFİ](#)[N HARFİ](#)[Ö HARFİ](#)[R HARFİ](#)[Ş HARFİ](#)[U HARFİ](#)[V HARFİ](#)[Z HARFİ](#)[BİYOĞRAFI](#)[B HARFİ](#)[Ç HARFİ](#)[E HARFİ](#)[G HARFİ](#)[I HARFİ](#)[K HARFİ](#)[M HARFİ](#)[O HARFİ](#)[P HARFİ](#)[S HARFİ](#)[T HARFİ](#)[Ü HARFİ](#)[Y HARFİ](#)

Namaza meyli olmayanın ezanda kulağı olmaz.
 Namazda meyli olmayanın kulağı ezanda olmaz.
 Nasihat isteyen tembele iş bulursun.
 Nazar deveyi çömleğe, insanı mezara sokar.
 Ne doğrarsan aşına, o çıkar karşına.
 Ne doğrarsan aşına,o çıkar kaşığına.
 Ne ekersen onu biçersin.
 Ne ekersen onu biçersin.
 Ne idik,ne olduk deme.
 Ne karanlıkta yat, ne kara düş gör.
 Ne korsan aşına o çıkar kaşığına.
 Ne verirsın elinle, o gider seninle.
 Ne verirsın elinle,o gelir seninle.
 Ne yavuz ol asıl, ne yavaş ol basıl.
 Nefesin elverirse borazancı başı ol.
 Nerde birlik, orda dirlik.
 Nerde çokluk, orda bokluk.
 Nerde hareket, orda bereket.
 Nerede birlik,orada dirlik.
 Nerede hareket, orada bereket.
 Neren ağrırsa canın orda.
 Nereye gitsen okka dört yüz dirhem.
 Nikahta keramet vardır.

Nisan yağar sap olur, mayıs yağar çeç olur.
 Niyet hayır, akıbet hayır.
 Niyetsiz hacı, ya Bağdat'tan döner ya Arafat'tan.
 Nush ile uslanmayı etmeli tekdir, tekdir ile
 uslanmayı hakkı kötektir.

O HARFİ

TAKDİMA HARFİC HARFİD HARFİF HARFİH HARFİİ HARFİL HARFİN HARFİÖ HARFİR HARFİŞ HARFİU HARFİV HARFİZ HARFİBİYOGRAFIB HARFİÇ HARFİE HARFİG HARFİI HARFİK HARFİM HARFİO HARFİP HARFİS HARFİT HARFİÜ HARFİY HARFİ

Od yok ocak yok.

Oduncunun gözü omcada (bağ kütüğü) dilencinin gözü çömcede (tahta kepçe).

Oduncunun gözü ormanda.

Oğlan anası kapı arkası, kız anası minder kabaşı.

Oğlan atadan öğrenir sofraya açmayı, kız anadan öğrenir biçki biçmeyi.

Oğlan babasından öğrenir yazı yazmayı, kız anasından öğrenir sokak gezmeyi..

Oğlan dayıya, kız halaya çeker.

Oğlan doğur, kız doğur; hamurunu sen yoğur.

Oğlan doğuran övünsün, kız doğuran dövünsün.

Oğlan doğurdum, oydu beni; kız doğurdum, soydu beni.

Oğlan olsun deli olsun, ekmek olsun kuru olsun.

Oğlan olsun, oğlak bokundan olsun.

Oğlan yer oyuna gider, çoban yer koyuna gider.

Oğlanın oğul balı, kızın bahçe gülü.

Oğlum sen doğru dur, eğri belâsını bulur.

Oku da baban gibi eşek olma.

Okumayı sevmeyene dokuz hoca az.

Olacakla öleceğe çare bulunmaz.

Olacakla öleceğe çare yoktur.

Olacakla öleceğe çare yoktur.

Olan dört bağlar, olmayan dert bağlar.
 Olgaç oğlak bokundan betli olur.
 Olgun meyveyi taşlarlar
 Olmaz olmaz deme, olmaz olmaz.
 Olmaz olmaz deme, olmaz olmaz.
 Olsa ile bulsayı ekmişler, yel ile yuf bitmiş.
 Olursan kazık olma, tokmak ol.
 On beşindeki kız, ya erde gerek ya yerde.
 On ceviz alsan ikisi çürük çıkar.
 On para on aslanın ağzında.
 On beşindeki kız ya erdedir, ya yerde.
 Onmadık hacıyı deve üstünde yılan sokar.
 Onmadık yılın yağmuru harman vakti yağar.
 Orman olur da domuz olmaz mı?.
 Orospu tövbe tutmaz.
 Orospuya surat gerek.
 Ortak atın beli kırık olur.
 Ortak atın beli sakat olur.
 Ortak gemisi yürümüş, elti gemisi yürümemiş.
 Ortaklık öküzden başka buzağı yeğdir.
 Osmanlının ayağı üzengide gerek.
 Osuranın burnuna sıçmalı ki koku ala.

Osurukla boya boyanmaz.
 Ot kökü üstünde biter.
 Otu çek, köküne bak.
 Oturan aslandan gezen tilki yeğdir.
 Otuz iki dişten çıkan, otuz iki mahalleye yayılır.
 Oynamasını bilmeyen kız; yerim dar demiş; yerini
 genişletmişler; gerim.
 Oynaşına inanan avrat, ersiz kalır.
 Oynayamayan gelin yerim dar dermiş

Ö HARFİ

[TAKDİM](#)[A HARFİ](#)[C HARFİ](#)[D HARFİ](#)[F HARFİ](#)[H HARFİ](#)[İ HARFİ](#)[L HARFİ](#)[N HARFİ](#)[Ö HARFİ](#)[R HARFİ](#)[Ş HARFİ](#)[U HARFİ](#)[V HARFİ](#)[Z HARFİ](#)[BİYOĞRAFI](#)[B HARFİ](#)[Ç HARFİ](#)[E HARFİ](#)[G HARFİ](#)[I HARFİ](#)[K HARFİ](#)[M HARFİ](#)[O HARFİ](#)[P HARFİ](#)[S HARFİ](#)[T HARFİ](#)[Ü HARFİ](#)[Y HARFİ](#)

Ödünç güle güle gelir, ağlaya ağlaya gider.

Öfke baldan tatlıdır.

Öfke ile kalkan zararlar oturur.

Öfkede akıl olmaz.

Öksüz çocuk göbeğini kendisi keser.

Öksüz hırsızlığa çıkarsa ay ilk akşamdan doğar.

Öksüz kuzu öveç olmaz.

Öksüz neden güler? Yanılır da güler.

Öksüz oğlan göbeğini kendi keser.

Öksüz oynasa çıkmış, ay akşamdan doğmuş.

Öksüzün karnına vurmuşlar arkam! demiş.

Öküz öküzün boynuzunda çamur görmezse korkmaz.

Öküz öldü ortaklık bitti

Öküz öldü, ortaklık bozuldu.

Öküz tekini bulmadan çifte yürümez.

Öküze boynuzu yük değil.

Öküze boynuzu yük olmaz.

Öküzün altında buzağı arama.

Ölenle birlikte ölünmez.

Ölenle ölünmez.

Ölme bayılmaya benzemez.

Ölmek var, dönmek yok.

Ölmüş eşek kurttan korkmaz.

Ölmüş koyun kurttan korkmaz.
 Ölü aşı neylesin, türbe taşı neylesin.
 Ölüm dirim bizim için.
 Ölüm hak, miras helal.
 Ölüm ile öç alınmaz.
 Ölüm var, dirim var.
 Ölüm yüz aklığı.
 Ölümden öteköy yoktur.
 Ölüme giden gelmiş, paraya giden gelmemiş.
 Ölümle öç alınmaz.
 Ölümü gören hastalığa razı olur.
 Ölürse yer beğensin, kalırsa el beğensin.
 Ölüsü olan bir gün ağlar; delisi olan her gün ağlar.
 Ölüyü çok yursan sığağan olur.
 Ölüyü örtekorlar , deliğe dürtakorlar.
 Ön tekerlek nereye giderse arka tekerlek de oraya gider.
 Önce düşün, sonra söyle.
 Önce iğneyi kendine batır, sonra çuvaldızı ele.
 Önceki çarığı, sonraki sarığı.
 Önümüz kavurga kavuruyor, arkamız harman savuruyor.
 Öpülecek el ısırılmaz.
 Örtük pazar ara bozar.
 Ötleğenin baylığı böğürtlenin vakti geçinceye kadardır.

P HARFİ

[TAKDİM](#)[A HARFİ](#)[C HARFİ](#)[D HARFİ](#)[F HARFİ](#)[H HARFİ](#)[İ HARFİ](#)[L HARFİ](#)[N HARFİ](#)[Ö HARFİ](#)[R HARFİ](#)[Ş HARFİ](#)[U HARFİ](#)[V HARFİ](#)[Z HARFİ](#)[BİYOGRAFI](#)[B HARFİ](#)[Ç HARFİ](#)[E HARFİ](#)[G HARFİ](#)[I HARFİ](#)[K HARFİ](#)[M HARFİ](#)[O HARFİ](#)[P HARFİ](#)[S HARFİ](#)[T HARFİ](#)[Ü HARFİ](#)[Y HARFİ](#)

Padişah yasağı üç gün sürer.
 Padişahın bile arkasından kılıç sallarlar.
 Palamut çok biterse kış erken olur.
 Papaz her gün pilav yemez.
 Para dediğin el kiri.
 Para ile iman kimde olduğu bilinmez.
 Para insana dil, elbise insana yol öğretir.
 Para isteme benden, buz gibi soğurum senden.
 Para parayı çeker.
 Param seni vereyim de mi düşman olayım, vermeyeyim de mi düşman olayım?
 Paran çoksa kefil ol, işin yoksa şahit ol.
 Paran ucuz olursa sen pahalı olursun.
 Paranın gittiğine bakma, işinin bittiğine bak.
 Paranın yüzü sıcaktır.
 Parası ucuz olanın kendisi kıymetli olur.
 Parasız pazara, kefensiz mezara gidilmez.
 Paraya nereye gidiyorsun demişler, çoğun olduğu yere demiş.
 Parayı domuzun boynuna takmışlar da Domuz Ağa!
 Diye çağırmışlar.
 Parayı veren düdüğü çalar.
 Parayı zapt etmek deliyi zapt etmekten zor.

Pazar körsüz kalmaz.
 Pazar, ilk pazardır.
 Pazarda herkes ambarındaki unu kadar konuşur.
 Pek yaş olma, sıkılırsın; pek de kuru olma, kırılırsın.
 Pekmezi küpten, kadını kökten al.
 Perşembenin gelişi,çarşambadan bellidir.
 Peynir ekmek, hazır yemek.
 Pilav yiyen kaşığı yanına taşır.
 Pilav yiyen, kaşığı belinde gerek.
 Pilavdan dönenin kaşığı kırılsın. 29 Ağustos 2010
 Pire itte (köpekte), bit yiğitte bulunur.
 Pisboğaz ile boş boğaz, beladan kurtulmaz.

R HARFİ[TAKDİM](#)[A HARFİ](#)[C HARFİ](#)[D HARFİ](#)[F HARFİ](#)[H HARFİ](#)[İ HARFİ](#)[L HARFİ](#)[N HARFİ](#)[Ö HARFİ](#)[R HARFİ](#)[Ş HARFİ](#)[U HARFİ](#)[V HARFİ](#)[Z HARFİ](#)[BİYOĞRAFI](#)[B HARFİ](#)[C HARFİ](#)[E HARFİ](#)[G HARFİ](#)[I HARFİ](#)[K HARFİ](#)[M HARFİ](#)[O HARFİ](#)[P HARFİ](#)[S HARFİ](#)[T HARFİ](#)[Ü HARFİ](#)[Y HARFİ](#)

Rağbet güzel ile zenginedir.

Rahat ararsan mezarda.

Rakip ölsün de ne yüzden ölürse ölsün.

Ramazan bereketli aydır, ama duvardan giden kılıca sor.

Ramazanda yalan söyleyenin bayramda yüzü kara olsun.

Ramazanda yalan söyleyenin yüzü, bayramda kara olur.

Rençberin heybesinin bi gözünü bıldır, diğeri gelecek yıl doldurur.

Rençper kırk yılda, tüccar kırk günde.

Rüşvet kapıdan girince insaf bacadan çıkar.

Rüzgâr eken fırtına biçer.

Rüzgâr esmeyince yaprak oynamaz.

Rüzgâra karşı sidik yarışırma.

Rüzgâra karşı tüküren, kendi yüzüne tükürür.

Rüzgâra tüküren kendi yüzüne tükürür.

Rüzgârın önüne düşmeyen yorulur.

Rüzgârlı havanın kuytusı, yağmurlu havanın uykusu.

S HARFİTAKDİMA HARFİC HARFİD HARFİF HARFİH HARFİİ HARFİL HARFİN HARFİÖ HARFİR HARFİŞ HARFİU HARFİV HARFİZ HARFİBİYOĞRAFIB HARFİC HARFİE HARFİG HARFİI HARFİK HARFİM HARFİO HARFİP HARFİS HARFİT HARFİÜ HARFİY HARFİ

Sabah ola,hayır ola.

Sabah sürçen, geceye dek sürçer.

Sabahın kızılıllığı akşamı kış eder; akşamın kızılıllığı sabahı güz eder.

Sabahtan karnını doyuran, küçükken evlenen aldanmamış.

Sabanın tutağına yapışan el aç kalmaz.

Sabır acıdır, meyvesi tatlıdır.

Sabır,sabır.Sonun kabir.

Sabırla koruk helva olur, dut yaprağı atlas.

Sabreden derviş, muradına ermiş.

Sabreyle işine, hayır gelsin başına.

Sabrın sonu selamettir.

Saç sefadan tırnak cefadan uzar.

Saç sefadan, tırnak cefadan uzar.

Saçım ak mı, kara mı? Önüne düşünce görürsün.

Sade pirinç zerde olmaz, bal gerektir kazana; baba malı tez tükenir evlat gerek kazana.

Sade pirinç zerde olmaz,bal da gerek kazana; ata malı tez tükenir,evlat gerek kazana.

Sadık dost akrabadan yeğdir.

Safa ile yenen cefa ile kazanılır.

Sağ baş yastık istemez.

Sağılır ineğin buzağısı kesilmez.

Sağır için iki kere kamet olmaz.
 Sağır işitmez uydurur.
 Sağırlar birbirini ağırlar.
 Sağlık varlıktan yeğdir.
 Sahipsiz eve it buyruk.
 Sakalda keramet olsa, keçi şeyhlik ederdi.
 Sakınan göze çöp batar.
 Sakınılan göze çöp batar.
 Sakla beni varken, bulunayım sana yokken.
 Sakla samanı gelir zamanı sat samanı al hanı.
 Sakla samanı, gelir zamanı.
 Saman altından su yürütüyor.
 Sana taşla vurana sen aşla vur.
 Sana vereyim bir öğüt: Ununu elinle öğüt.
 Sanat altın bileziktir.
 Sanatı ustadan görmeyen öğrenmez.
 Sap yiyip saman sıçıyor.
 Sarhoştan deli bile korkar.
 Sarı altının olacağına sarı samanın olsun.
 Sarığı sarar, sarar, ulamı yetiştığı yere sokarsın.
 Sarımsağı gelin etmişler, kırk gün kokusu çıkmamış.
 Sarımsak içli dışlı, soğan yalnız başlı.
 Satılık ziftin olsun, Selanik'ten kel gelir.
 Sayılı günler tez geçer.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Sayılı koyunu kurt kapmaz.
 Sebepsiz kuş bile uçmaz.
 Sel ağzına yatma sel alır tepe başına harman dökme yel alır.
 Sel gider kum kalır.
 Sel gider lığ kalır. Tarlaya bereket gelir.
 Sel ile gelen yel ile gider.
 Selam para, kelam para.
 Sen ağa ben ağa, bu ineği kim sağa.
 Sen ağa ben ağa, ineği kim sağa.
 Sen bilirsin deyince kavga olmaz.
 Sen bir garip Çingenesin, telli zurna nene gerek.
 Sen işlersen mal işler, insan böyle genişler.
 Sen işlersen mal işler, insan öyle genişler.
 Sen işten korkma, iş senden korksun.
 Sen kazan da düşmana kalsın.
 Sen kendini övme el seni övsün.
 Sen olursan bensiz, ben de olurum sensiz.
 Sen seversen oğlunu, o da sever oğlunu.
 Senden çıkmış bir kada imdada.
 Senden devletli ile ortak olma.
 Sepetteki karnıma, sandıktaki sırtıma.
 Serçeden korkan darı ekmez.
 Serçeye çubuk beredir.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Serkeş öküz soluğu kasap dükkanında alır.
 Sermayen bir yumurta ise taşa çal.
 Sev beni, seveyim seni.
 Sev seni seveni hak ile yeksan ise, sevme seni sevmeyeni
 Mısır'a sultan ise.
 Sevda geçer yalan olur, sonra sokar yılan olur.
 Sevenin kuluyum , sevmeyenin sultanı.
 Sevip dostuna, boşanıp kocana varma.
 Seyrek git sen dostuna, kalksın ayak üstüne.
 Sıcağa kar mı dayanır?.
 Sıçan çıktığı deliği bilir.
 Sıçan geçer yol bulur.
 Sıçana rakı içirmişler, kediye meydan okumuş.
 Sıçılacak ağız göte yakın gelir.
 Sık gidersen dostuna, yatar arka üstüne.
 Sırça köşkte oturan, komşusuna taş atmamalı.
 Sıtma ben tuttuğumu kırk yıl sonra tanırım demiş.
 Sinek küçüktür ama mide bulandırır.
 Sinek mundar değil, miyde bulandırır.
 Sinek pekmezciyi tanır.
 Sinekli değilsin niye dıngırdarsın.
 Sirkesini, sarmısağını sayan paçayı yiyemez.
 Sitte-i Sevir her saati bir devir.
 Sitte-i Sevir, ineği devirir.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Sitte-i Sevir, kapıyı çevir.
 Sitte-i Sevir sirkeyi devir.
 Siyah inekten beyaz süt sağılır.
 Sofu soğan yemez, bulunca sapını komaz.
 Soğuk su, sıcak aş dış düşmanı, genç avrat koca herifin
 baş düşmanı.
 Soğuk; kırk kat keçe, ben ondan geççe; bir kat deri, ben
 ondan geri demiş.
 Son gülen iyi güler.
 Son pişmanlık fayda vermez.
 Sona kalan dona kalır.
 Sonradan gelen devlet devlet değildir.
 Sonradan gelenin evi uç, tarlası kıraç olur.
 Sonradan imam olanın camiye sığmaz sesi; sonradan
 kadın olanın hamama sığmaz.
 Sopayı yiyen eşek, atı geçer.
 Sora sora Bağdat bulunur.
 Soran yanılmamış.
 Sorma kişinin aslını, sohbetinden bellidir.
 Sormaz ki bilsin, sorsa bilirdi; bilmez ki sorsun, bilse
 sorardı.
 Soy asma, soyuna çeker.
 Soydur çeker, huydur geçer.
 Söyle arkadaşını söyleyeyim sana seni.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Söyle arkadaşını, senin nasıl kişi olduğunu söyleyeyim.
 Söyleme dostuna, o da söyler dostuna. Bir gün olur kül
 basarlar postuna.
 Söyleme sırrını dostuna o da söyler dostuna.
 Söylemeyen ağız, söyleyen ağız yorar.
 Söyleyenden dinleyen arif gerek.
 Söyleyene bakma, söyletene bak.
 Söz ağızdan çıkar.
 Söz biliyorsan söyle, inansınlar; bilmiyorsan söyleme,
 seni bir adam sansınlar.
 Söz büyüğün sus küçüğün.
 Söz dediğin yaş deridir, nereye çekersen oraya gider.
 Söz gümüş ise sükût altındır.
 Söz var insanı yola getirir, söz var insanı yoldan çıkartır.
 Söz var, dağa çıkarır; söz var, dağdan indirir.
 Söz var, iş bitirir; söz var, baş yitirir.
 Söz verme, verdinse dönme.
 Sözü söyle alana, kulağında kalana.
 Sözünü bil, pişir; ağzını der, devşir.
 Su akar yatağını bulur.
 Su akarken küpünü doldurur.
 Su akarken testiye doldurmalı.
 Su akmayınca durulmaz.
 Su aktığı yere akar.

Su başından kesilir.
 Su bulanmayınca durulmaz.
 Su bulununca teyemmüm bozulur.
 Su içene yılan bile dokunmaz.
 Su küçüğün, sofraya büyüğün.
 Su testisi su yolunda kırılır.
 Su uyur, düşman uyumaz.
 Suçu gelin etmişler, kimse güvey girmemiş.
 Sudan çıkan balık ateşten korkmaz.
 Sus küçüğün, söz büyüğün.
 Suyu getiren de bir, testiye kıran da.
 Suyu havana koy, döv döv yine su.
 Sükut ikrardan gelir.
 Sür git dememişler, gör geç demişler.
 Sürüden ayrılanı kurt kapar.
 Sütle giren huy, canla çıkar.
 Sütlüyü sürüden çıkarmazlar.
 Sütsüz koyun meleğen olur.
 Sütten ağız yanan, ayranı üfleyerek içer.
 Sütten ağız yanan, yoğurdu üfleyerek yer.

Ş HARFİ

TAKDİM

A HARFİ

C HARFİ

D HARFİ

F HARFİ

H HARFİ

İ HARFİ

L HARFİ

N HARFİ

Ö HARFİ

R HARFİ

Ş HARFİ

U HARFİ

V HARFİ

Z HARFİ

BİYOGRAFI

B HARFİ

Ç HARFİ

E HARFİ

G HARFİ

I HARFİ

K HARFİ

M HARFİ

O HARFİ

P HARFİ

S HARFİ

T HARFİ

Ü HARFİ

Y HARFİ

Şahin de küçük ama gökten turnayı indirir.

Şahin gözünü ette açmış; karga gözünü bokta açmış.

Şahin ile deve avlanmaz.

Şahin küçük, et yer; deve büyük, ot yer.

Şahin küçüktür ama koca turnayı havadan indirir.

Şakanın sonu kakadır.

Şap ile şeker bir değil.

Şap ile şekeri bilmeyenlerden olma

Şapkası dar gelen, başım büyük sanır.

Şaraptan bozma sirke keskin olur.

Şaşkın ördek başını bırakır, kışından dalar.

Şaşkın ördek kışın kışın dalarmış.

Şaşkın ördek, tersten dalar.

Şecaat arz ederken merdi kıptı sirkatin söyler.

Şer işi uzat hayra dönsün, hayır işi uzatma şerre dönmesin.

Şeyh uçmaz, müridi uçurur.

Şeytan adamı kandırır, ama suyunu ısıtıvermez.

Şeytanın dostluğu darağacına kadardır.

Şeytanla kabak ekenin kabak başına patlar.

Şeytanla ortak buğday eken samanını alır.

Şık şık eden nalçadır, iş bitiren akçadır.

Şimşek çakmadan gök gürlemez.

Şubatın sonundan, martın onundan kork.

T HARFİTAKDİMA HARFİC HARFİD HARFİF HARFİH HARFİİ HARFİL HARFİN HARFİÖ HARFİR HARFİŞ HARFİU HARFİV HARFİZ HARFİBİYOĞRAFIB HARFİC HARFİE HARFİG HARFİI HARFİK HARFİM HARFİO HARFİP HARFİS HARFİT HARFİÜ HARFİY HARFİ

Tabağa sorarsan dünyada fena koku olmaz.

Tabak mısın, it bokuna muhtaçsın.

Tabak sevdiği deriyi yerden yere çarpar.

Tabancanın dolusu bir kişiyi korkutur, boşu kırk kişiyi.

Takım çalışır el öğünür.

Talihsiz hacıyı deve üstünde yılan sokar.

Tamah varken müflis acından ölmez.

Tan yeri ağarınca hırsızın gözü kararır.

Tandır başında bağ dikmek kolaydır.

Tandır elektendir saç,elim hamur karnım aç.

Tarla çayırdı, bağ bayırdı.

Tarlada darım yok serçe ile dayan yok.

Tarlada izi olmayanın harmanında yüzü olmaz.

Tarlanın iyisi suya yakın, daha iyisi eve yakın.

Tarlanın taşlısı, kızın saçlısı, öküzün başlısı.

Tarlayı düz al, kadını kız al.

Tarlayı koçan zapt etmez, saban zapt eder.

Tarlayı taşlı yerden, kız kardaşlı yerden.

Tas, yere düşmeden canlamaz.

Taş altında olmasın da dağ ardında olsun.

Taş çömleğe çarparsa vay çömleğin haline, çömlek taşa çarparsa yine vay çömleğin.

Taş düştüğü yerde ağırdır.

Taş taşa söykenir.

Taşı ısıramayanın öpmesi gerekir.
 Taşıma su ile değirmen dönmez.
 Tatarın kılavuza ihtiyacı yok.
 Tatlı tatlı yemenin acı acı geçirmesi olur.
 Tatlı ye, tatlı söyle.
 Tatsız aş tuz neylesin, akılsız başa söz neylesin.
 Tavşan dağa küsmüşte, dağın haberi olmamış.
 Tavşan dağda, suyu ateşte.
 Tavşana kaç,tazıya tut diyorlar.
 Tavşanı tazı tutar, çalımı avcı satar.
 Tavuğun sadakası bir yumurta.
 Tavuk gelen yerden yumurta esirgenmez.
 Tavuk kaza bakmış da kıcını yırtmış.
 Tayfanın akıllısı, geminin dümeninden uzak durur.
 Taze bardağın suyu soğuk olur.
 Tebdili mekanda ferahlık var.
 Tebdil-i mekanda ferahlık vardır.
 Tedbirsiz helaya oturan, domalarak taş arar.
 Tek kanatla kuş uçmaz.
 Teke eti ilaç olur, keçi eti yel olur.
 Tekkeyi bekleyen çorbayı içer.
 Tembele bulut yük olur.
 Tembele iş buyur sana akıl öğretsin.
 Tembele kapını ört demişler, yel eser örter demiş.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Temel taşı temelde, köşe taşı köşede gerek.
 Temiz iş altı ayda çıkar.
 Tencere demiş, dibim altın.
 Tencere tava her biri bir hava.
 Tencere yuvarlanmış kapağını bulmuş.
 Terazı var, tartı var; her bir şeyin vakti var.
 Tereciye tere satılmaz.
 Terzi kendi söküğünü dikemez.
 Terziye dinlen demişler, ayağa kalkmış.
 Terziye göç demişler, ignem başımda demiş.
 Teşbihte hata olmaz.
 Tevekkelin gemisi batmaz.
 Teyze, ana yarısıdır.
 Teyzemin taşığı olsa dayım olurdu.
 Tırnağın varsa başını kaşı.
 Tilki benim için demem ama üzüksüz bağın kökü kurusun demiş.
 Tilki tilkiliğini anlatıncaya kadar post elden gider.
 Tilki üzüme ulaşamayınca,eşki imiş der.
 Tilkinin dönüp geleceği yer, kürkçü dükkanıdır.
 Tilkiye tavuk kebabı yer misin demişler; adamın güleceğini getiriyorsunuz demiş.
 Tok ağırlaması güçtür.
 Tok iken yemek yiyen, mezarını dişiyle kazar.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Tok, acın halinden bilmez.
 Tokmağı baş kazık yer.
 Top otu beylikten olunca güllesi Bağdat'a gider.
 Topalla gezen, aksamak öğrenir.
 Toprağı işleyen, ekmeği dişler.
 Toprağın verdiğini kimseler veremez.
 Turpun sıkından seyreği iyidir.
 Tut diye verirler yut diye değil.
 Tutulan sakal yolunur.
 Tutulmayan uğru, beyden doğru.
 Tuz ekmek hakkını bilmeyen kör olur.
 Türk karır, kılıcı karımaz.
 Türk'ün aklı gözünde.
 Türk'ün aklı sonradan gelir.
 Türk'ün aklı ya kaçarken ya da sıçarken gelir.

U HARFİ

[TAKDİM](#)[A HARFİ](#)[C HARFİ](#)[D HARFİ](#)[F HARFİ](#)[H HARFİ](#)[İ HARFİ](#)[L HARFİ](#)[N HARFİ](#)[Ö HARFİ](#)[R HARFİ](#)[Ş HARFİ](#)[U HARFİ](#)[V HARFİ](#)[Z HARFİ](#)[BİYOĞRAFI](#)[B HARFİ](#)[Ç HARFİ](#)[E HARFİ](#)[G HARFİ](#)[I HARFİ](#)[K HARFİ](#)[M HARFİ](#)[O HARFİ](#)[P HARFİ](#)[S HARFİ](#)[T HARFİ](#)[Ü HARFİ](#)[Y HARFİ](#)

Ucuna bak bezini al, anasına bak kızını al.
 Ucuz etin yahnisi tatsız olur.
 Ucuzdur vardır illeti, pahalıdır vardır hikmeti.
 Ulu kuş ağır uçar.
 Ulular köprü olsa basıp geçme.
 Ulularla havuç ekenin yoğunu götüne gider.
 Uluyu dinlemeyen ulur..
 Uma uma döndük muma.
 Ummadığın taş baş yarar.
 Umut fakirin ekmeğidir.
 Una dökülen yağın zararı yok.
 Ununu elemiş eleğini duvara asmış.
 Ustanın çekici bin altın.
 Uşağı işe koş, sen de ardına düş.
 Utanma pazar, dostluğu bozar.
 Utanma pazar, miğdeyi bozar.
 Uyku ölümün kardeşidir.
 Uyku, uykunun mayasıdır.
 Uyuma da çuval ağzı aç.
 Uyuyan yılanın kuyruğuna basma.
 Uz duran çok yaşar
 Uzak yerin salığını kervan getirir.
 Uzaktan davulun sesi hoş gelir.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)
[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Ü HARFİ

[TAKDİM](#)
[A HARFİ](#)
[C HARFİ](#)
[D HARFİ](#)
[F HARFİ](#)
[H HARFİ](#)
[İ HARFİ](#)
[L HARFİ](#)
[N HARFİ](#)
[Ö HARFİ](#)
[R HARFİ](#)
[Ş HARFİ](#)
[U HARFİ](#)
[V HARFİ](#)
[Z HARFİ](#)
[BİYOGRAFI](#)
[B HARFİ](#)
[C HARFİ](#)
[E HARFİ](#)
[G HARFİ](#)
[I HARFİ](#)
[K HARFİ](#)
[M HARFİ](#)
[O HARFİ](#)
[P HARFİ](#)
[S HARFİ](#)
[T HARFİ](#)
[Ü HARFİ](#)
[Y HARFİ](#)
[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)
[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Üç göç,bir yangının yerini tutar.
 Üç kuruşluk eşeğin beş paralık sıpası olur Üç sabah
 erken kalkan, bir gün kazanır.
 Üçlenmemiş eken, olmamış biçer.
 Ürkütme kurbağayı, yiğit edersin.
 Ürümesini bilmeyen it, sürüye kurt getirir.
 Ürümesini bilmeyen köpek , sürüye kurt getirir.
 Ürüyen it kapmaz
 Ürüyen köpek, ısırılmaz.
 Üslûb-u beyân aynıyle insan.
 Üşenenin oğlu, kızı olmamış.
 Üveye etme, özünde bulursun; geline etme, kızında
 bulursun.
 Üzerine laf düşmedikçe uyu.
 Üzüm üzüme baka baka kararır.
 Üzüm üzüme baka baka kararır.
 Üzümün çöpünü, armudun sapını.
 Üzümünü ye, bağını sorma.

V HARFİ

[TAKDİM](#)

[A HARFİ](#)

[C HARFİ](#)

[D HARFİ](#)

[F HARFİ](#)

[H HARFİ](#)

[İ HARFİ](#)

[L HARFİ](#)

[N HARFİ](#)

[Ö HARFİ](#)

[R HARFİ](#)

[Ş HARFİ](#)

[U HARFİ](#)

[V HARFİ](#)

[Z HARFİ](#)

[BİYOGRAFI](#)

[B HARFİ](#)

[Ç HARFİ](#)

[E HARFİ](#)

[G HARFİ](#)

[I HARFİ](#)

[K HARFİ](#)

[M HARFİ](#)

[O HARFİ](#)

[P HARFİ](#)

[S HARFİ](#)

[T HARFİ](#)

[Ü HARFİ](#)

[Y HARFİ](#)

Vakit, nakittir.
 Vakitsiz açılan (açan) gül çabuk solar.
 Vakitsiz öten horozun başını keserler.
 Var eli titremez.
 Var evi kerem evi, yok evi verem evi.
 Var ne bilsin yokun halinden.
 Var varlatır, yok söyletir.
 Varda topu gibi yatsıda patlar.
 Vardan, yoktan anlamaz.
 Vardı bağım malım, gelirdi kardeşlerim; tükendi yağım
 balım, gelmiyor kardeşlerim.
 Vardıgın yer körse gözünü kapa.
 Varını veren utanmamış.
 Varışına gelişim, tarhana aşına bulgur aşım.
 Varsa eşin rahattır başın, yoksa eşin zordur işin.
 Varsa hünerin, var her yerde yerin; yoksa hünerin, var
 her yerde yerin.
 Varsa hünerin, her yerde vardır yerin.
 Varsa pulun, herkes kulun; yoksa pulun dardır yolun.
 Varsa pulun, herkes kulun; yoksa pulun, dardır yolun.
 Vasiyet ölüm getirmez.
 Venedik'ten tiryâk (panzehir) gelinceye kadar, Mısır'da
 adamı yılan helâk eder.

Ver elindeki sapı, git dolan kapı kapı.
 Ver yiğidi yiğide, Mevla rızkını yetire.
 Veren el, alan elden üstündür.
 Veren el, alandan üstündür.
 Veren eli herkes öper.
 Veren eli kimse kesmez.
 Veresiye şarap içen, iki kere sarhoş olur.
 Veresiye şarap içen, iki kez sarhoş olur.
 Verip pişman olmaktan, vermeyip düşman olmak yeğdir.
 Verirsen doyur, vurursan duyur.
 Verirsen südüne sümüşüne.
 Verirsen veresiye, batarsın karasuya.
 Vermedi mabut, neylesin Mahmut
 Vermeyince Mabut, ne yapsın Mahmut?.
 Vuran mı yiğit, vur diyen mi? Vur diyen.
 Vurmak da yiğitlik, kaçmak da.
 Vurursan acıt, yedirirsen doyur.
 Vücut kocar, gönül kocamaz.

Y HARFİ[TAKDİM](#)[A HARFİ](#)[C HARFİ](#)[D HARFİ](#)[F HARFİ](#)[H HARFİ](#)[İ HARFİ](#)[L HARFİ](#)[N HARFİ](#)[Ö HARFİ](#)[R HARFİ](#)[Ş HARFİ](#)[U HARFİ](#)[V HARFİ](#)[Z HARFİ](#)[BİYOGRAFI](#)[B HARFİ](#)[Ç HARFİ](#)[E HARFİ](#)[G HARFİ](#)[I HARFİ](#)[K HARFİ](#)[M HARFİ](#)[O HARFİ](#)[P HARFİ](#)[S HARFİ](#)[T HARFİ](#)[Ü HARFİ](#)[Y HARFİ](#)

Ya aklın erince gücün yetecek, ya aklın ermeyecek
dağda gezeceksin!

Ya bu deveyi güdersin, ya bu diyardan gidersin.

Ya evlat bir, ya ocak kör.

Ya işten artar, ya dışten..

Ya olduğun gibi görün, ya görüldüğün gibi ol.

Yabancı koyun kenara yatar.

Yabancı koyun kenarda yatar.

Yağ ile yavşan bile tatlı olur.

Yağ ile yavşan, sirke ile tavşan.

Yağ yiyen köpek tüyünden belli olur.

Yağına kıymayan çöreğini yoz yer.

Yağmasa da gürler.

Yağmur olsa kimsenin tarlasına yağmaz.

Yağmur rahmet, kar berekettir.

Yağmur yağsa kış değil mi? Kişi halini bilse hoş değil
mi?.

Yağmur yağsa kış olur.

Yağmur yağsın da varsın kerpiççi ağlasın.

Yağmurda düşmanın koyunu, dostun atı satılsın.

Yağmurdan kaçarken doluya tutuldu.

Yağmurlu gün tavuk su içmez.

Yakın dost hayırsız hısımdan yeğdir.

Yalancı kim? İşittiğini söyleyen!

Yalancının evi yanmış, kimse inanmamış.
 Yalancının mumu yassıya kadar yanar.
 Yalancıyı kaçtığı yere kadar kovalamalı.
 Yalanın kemiği yok ki boğazına bata.
 Yalın varsa karnına, çulun varsa sırtına.
 Yalnız kalanı kurt yer.
 Yalnız öküz, çifte koşulmaz.
 Yalnız taş, duvar olmaz.
 Yalnızlık Hakk'a mahsustur.
 Yalnızlık, Allah'a mahsustur.
 Yaman komşu, yaman avrat, yaman at; birinden göç,
 birin boşa, birin sat.
 Yanan harmanın yerinde ne kalır?..
 Yanık yerin otu tez biter.
 Yanlış da bir nakış.
 Yanlış hesap Bağdat'tan döndürür.
 Yanlış hesap Bağdat'tan döner.
 Yanmış harmanın öşrü alınmaz.
 Yapı taşı, yapıdan kalmaz.
 Yapağa yapış, atlas olsun; toprağa yapış, altın olsun.
 Yar yıkıldığı kar yağdığı gün tozur
 Yar, yıkıldığı gün tozar.
 Yara, sıcakken sarılır.

Yardımcının yardımcısı olur.
 Yarım elma, gönül alma.
 Yarım hekim candan eder, yarım hoca dinden eder.
 Yarım hekim candan, yarım hoca dinden eder.
 Yarına kalan davadan korkma.
 Yaş kesen baş keser.
 Yaş yetmiş, iş bitmiş.
 Yaşa yaşa, gör temaşa.
 Yaşı at pazarında sorarlar.
 Yatan öküze yem yok.
 Yatan ölmez, eceli yeten ölür.
 Yatsının faziletini güveyden sormalı.
 Yavaş atın çiftesi pek olur.
 Yavaş tükürüğün sakala zararı var.
 Yavşak büyür bit olur, enik büyür it olur.
 Yavuz at yemini artırır.
 Yavuz hırsız ev sahibini bastırır.
 Yaz yalan, kış gerçek.
 Yaz yaz gerek, kış kış.
 Yaza çıkardık danayı, beğenmez oldu anayı.
 Yazın abanı, kızın azığının unutma.
 Yazın araması, kışın taraması olmasa herkes besler
 mandayı.
 Yazın başı pişenin kışı aşı pişer.

Yazın başı pişenin, kışın aşısı pişer.
 Yazın eli yaş olanın, kışın ağzı yaş olur.
 Yazın gölge hoş, kışırı çuval boş.
 Yazın gölge kovan, kışın karın ovar.
 Yazın gölge kovanın, kışın unu kara olur
 Yazın harmana sıçan öküzün kışın yemlikte ağzına gelir.
 Yazın pisliği, kışa katık olur
 Yazın yanmayan kışın ısınmaz.
 Yazın yediğin hurmalar kışın götünü tırmalar.
 Yazmaktan maksat, bilgiyi herkesle paylaşmaktır
 Mahmut Selim GÜRSEL 1997
 Yeğin at yemini artırır
 Yeğniyi yel alır, ağır yerinde kalır.
 Yel esmeyince çöp kımıldamaz!
 Yel gelen deliği kapamalı.
 Yel kayadan ne koparır.
 Yemeğin iyisi hazırdır.
 Yemeye hazır dayanmaz.
 Yemeyenin malını yerler.
 Yenenle yanana ne dayanır!.
 Yengece niçin yan yan gidersin? demişler; serde
 kabadayılık var.
 Yenice eleğim, seni nerelere asayım?.
 Yenice elek duvarda gerek.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Yenilen pehlivan, güreşe doymaz.
 Yenliceği yel atmış, götüne diken batmış.
 Yerdeki yüze basılmaz.
 Yediğin oğlan yer tutar.
 Yerin kulağı var.
 Yerinden oynayan yetmiş kazaya uğrar; en küçüğü ölüm.
 Yerine düşmeyen gelin yerine yerine, boyuna düşmeyen
 esvap sürüne sürüne eskir.
 Yerini bilmeyen, yılda bir kat urba eskitir.
 Yetişemediğin köyün alt tarafında yat.
 Yıl uğursuzun.
 Yılan ne kadar eğri gitse deliğine doğru girer.
 Yılan soka uyumuş, aç kalan uyumamış.
 Yılana yumuşak diye el sunma.
 Yılanın başı küçükken ezilir.
 Yılanın sevmediği ot, deliğinin ağzında biter.
 Yılın eksikliğini nisan getirir, nisanın eksikliğini yıl getirmez.
 Yırtıcı kuşun ömrü az olur.
 Yigit başından devlet ırak değildir.
 Yiğidi öldür; hakkını yeme.
 Yiğidin malı meydandadır.
 Yiğidin sözü, demirin kertiği.
 Yiğidin yiğide ekmeği ödünç, kötüye sadaka.
 Yiğit bin yaşar, fırsat bir düşer.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Yiğit ekmeğiyle yiğit beslenir.
 Yiğit lakabıyla anılır.
 Yiğit meydanda belli olur.
 Yiğit yarasına yiğit katlanır.
 Yiğit yiğide at bağışlar.
 Yiğit, namıyla anılır!
 Yiyen bilmez, doğrayan bilir.
 Yoğun canı alınmaz.
 Yok büyümez, arık büyür.
 Yoksul ala ata binse, selam almaz.
 Yoktan yonga çıkmaz.
 Yol bilen kervana katılmaz.
 Yol sormakla bulunur.
 Yol üstüne bostan ekme el için, kocalıkta (ihtiyarlıkta)
 avrat alma el için.
 Yol yürümekle, borç ödemekle.
 Yol yürümeyle, borç ödemeyle biter.
 Yola giden yorulmaz.
 Yola giderken ekmeğini tekneden, arkadaşını komşudan
 al.
 Yola yoğurt dökmüş var mı?.
 Yolcu yolunda gerek.
 Yoldan giden yorulmaz.
 Yoldan kal, yoldaştan kalma.

Yolu yordamıyla, ormanı baltayla geçersin.
 Yolun otu kelin götü tatlı olur.
 Yolundan giden yorulmaz.
 Yolundan giden yorulmaz.
 Yorgun eşiğin çüş canına minnet.
 Yöğrük at yemini artırır.
 Yularsız ata binilmez.
 Yularsız deve yedilmez.
 Yumurtada kıl bitmez.
 Yumurtadan çıkan yine yumurta çıkarır.
 Yumurtlayan tavuk bağırgan olur.
 Yurdun otlusundan kutlusu yeğdir.
 Yuvarlanan taş yosun tutmaz.
 Yuvarlanan taş, yosun tutmaz.
 Yuveyı yapan dişi kuştur.
 Yuyucunun hakkı eline geçsin de ölü ister cennete gitsin
 ister cehenneme.
 Yük altında ancak eşek (HAMAL)kalır.
 Yük altında ancak eşek kalır.
 Yük altında eşek anırmaz.
 Yük altında eşek kalır.
 Yüksek dağın başı dumanlı olur.
 Yürük ata kamçı olmaz.

Yürük ata paha olmaz.
 Yüz verdik Ali'ye geldi sıçtı halıya.
 Yüz verme arsız olur, az verme hırsız olur.
 Yüz yüzden utanır.
 Yüzü güzel olanın huyu güzel olur.
 Yüzü güzele kırk günde doyulur; huyu güzele kırk yılda
 doyulmaz.

Z HARFİ

[TAKDİM](#)[A HARFİ](#)[C HARFİ](#)[D HARFİ](#)[F HARFİ](#)[H HARFİ](#)[İ HARFİ](#)[L HARFİ](#)[N HARFİ](#)[Ö HARFİ](#)[R HARFİ](#)[Ş HARFİ](#)[U HARFİ](#)[V HARFİ](#)[Z HARFİ](#)[BİYOGRAFI](#)[B HARFİ](#)[Ç HARFİ](#)[E HARFİ](#)[G HARFİ](#)[I HARFİ](#)[K HARFİ](#)[M HARFİ](#)[O HARFİ](#)[P HARFİ](#)[S HARFİ](#)[T HARFİ](#)[Ü HARFİ](#)[Y HARFİ](#)

Zahirenin ambarı sabanın ucundadır.
 Zahmetsiz rahmet olmaz.
 Zalim kadıdan insaflı subaşı yeğdir.
 Zaman sana uymazsa sen zamana uy.
 Zaman, büyük bir ilaçtır.
 Zan, hatıranın yalanıdır.
 Zannetmediğin yerden tilki çıkar.
 Zarar faydanın kardeşidir.
 Zararın neresinden dönülse kardır.
 Zelzeleyi gören yangına razı olur.
 Zemheri hoş giderse kömüş göle yatar.
 Zemheri ya iti öldürür çiftçiyi güldüdür.
 Zemheride gece açılır gün bozulursa yıl azgındır
 Zemheride kar yağmadan kan yağması iyi.
 Zemheride sür de çalı ile sür.
 Zemheride yoğurt isteyen cebinde bir inek taşır.
 Zengin arabasını dağdan aşırır,züğürt düz ovada yolunu
 şaşırır.
 Zengin giyerse sağlıcakla, fakir giyerse nerden buldu ki
 derler.
 Zengin helvasını baldan pişirir, züğürt derman için
 pekmez bulamaz.
 Zengin kesesini, züğürt dizini döver.
 Zengin silkinse fakir bay olur.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Zengine bir kıvılcım, güzele bir sivilce yetermiş.
 Zengine dokun geç, züğürtten sakın geç.
 Zenginin ayıbı, fukaranın hastalığı meydana çıkmaz.
 Zenginin azgını, kürk giyer yaz günü.
 Zenginin basması ipekli görünür.
 Zenginin gönlü olasıya, fakirin canı çıkar.
 Zenginin horozu bile yumurtlar.
 Zenginin iki dünyası da mamurdur.
 Zenginin kağnisı dağdan aşar, fakirin eşeği düz yolda
 şaşar.
 Zenginin malı, fakirin dölü kıymetli olur.
 Zenginin malı, züğürdün çenesini yorar.
 Zerdaliden kaval olmaz, al zurnadan haberi.
 Zırva tevil götürmez.
 Zıyan olan koyunun kuyruğu yağlı olur.
 Zor kapıdan girerse, şeriat bacadan çıkar.
 Zora dağlar dayanmaz.
 Zora, beylerin borcu var.
 Zorla güzellik olmaz.
 Zulüm ile âbad (mâmur) olanın akıbeti berbat olur.
 Zurnayı biz çaldık parsayı o topladı.
 Zurnayla peşrev olmaz.
 Züğürt olup düşünmektense, uyuz olup kaşınmak yeğdir.
 Züğürtlük, zadeliği bozar.

[KİTAP BAŞINA GİDİNİZ](#)

[İÇİNDEKİLERE GİDİNİZ](#)

Kapak Çorum Çöplük Çarşısı

ISBN 978-625-00-7808-2

ATA SÖZLERİ

Kapak Çorum Çöplük Çarşısı

ISBN 978-625-00-7808-2

ÇORUM'DAN DERLENEN ATALAR SÖZÜ

KAYNAK ESERLER DİZİSİ: 9

ATA SÖZLERİ

Mahmut Şelim GÜRSEL
2001